
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 12
децембар 2006.
година XLVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Милан Париводић,
координатор Министарства финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu
--

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2006 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. а) Порески третман преноса уз накнаду удела у правном лицу	9
б) Порески третман улагања права својине на акцијама у капитал друштва са ограниченом одговорношћу	9
ц) Порески третман прихода које физичко лице остварује по основу капиталног добитка од продаје удела у имовини правног лица	9
2. Пореске обавезе у случају продаје непокретности у Црној Гори стечене наслеђем	13
. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	
1. Порески третман промета услуге стручног оспособљавања кандидата за стицање дозволе обласног надзорног контролора ваздушног саобраћаја коју врши Агенција за контролу летења Србије и Црне Горе	15
2. Опорезивање прихода од путарине тј. порески третман промета услуге дозвољавања коришћења путева коју врши обвезник ПДВ – концесионо предузеће	17
3. Порески третман промета услуге опремања и уређења јавних површина (улица, паркова, зелених површина и тргова), као и испоруке добара (клупа, жардинера, корпи за отпатке, клацкалица, љуљашки, тобогана и сл.) која се врши у оквиру пружања ове услуге	18
4. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз опреме (гардеробни орман, олтарни орман, ноћни ормарић, ормарић, кревет са зидном облогом, конференцијски сто и сточић) за потребе канцеларија и просторија Надбискупског ординаријата у Београду, која се купује у иностранству, из средстава донације	20
5. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ за увоз пољопривредних машина	22
6. Порески третман увоза, односно промета путничког моторног возила које манастир набавља за своје потребе	23
7. Порески третман промета добара и услуга који, по основу рада осуђених лица (производња пољопривредних производа, пољопривредне и друге производне услуге, израда осуђеничких кревета и касета, дрвених столова и столица, металних капија, ограда, решетака и др.), врши казнено-поправни завод другим установама у саставу Управе за извршење заводских санкција и трећим лицима	24
8. Порески третман промета услуга организовања и управљања доброволним пензијским фондовима, као и промета услуге преноса рачуна члана доброволног пензијског фонда на фонд који организује и којим управља друго друштво за управљање, који врши друштво за управљање доброволним пензијским фондом . . .	26
9. Обавеза обрачуна ПДВ за увезена добра која су нестала из царинског складишта из разлога што су грешком возача одвезена у Републику Хрватску и тамо одузета од царинских органа те републике, при чему је пресудом Општинског суда у Винковцима изречена сигурносна мера одузимања добара, а предлози за враћање одузетих добара решењем истог суда одбачени као недопуштени, као и право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу тих добара	29
10. Порески третман промета резервоара који се отпрема у иностранство, а који је увезен у октобру 2004. године за потребе обављања делатности.	33

11. Порески третман промета услуге процесирања – обраде података путем информатичке технологије (аутоматска обрада података) који врши фирма из Загреба банци из Новог Сада	34
12. Порески третман промета добара и услуга који се врши у оквиру реализације пројекта „Санација и проширење пречистача у Суботици“, финансираног из средстава кредита Европске банке за обнову и развој, донације Европске агенције за реконструкцију и средстава пренетих од стране СО Суботица ЈКП „Водовод и канализација“ Суботица	35
13. Право Фондације за рестаурацију и ревитализацију синагоге „СОС синагога“ на рефакцију ПДВ плаћеног при увозу грађевинског материјала намењеног рестаурацији синагоге у Суботици	42
14. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ обрачунатог и исказаног у рачунима добављача и пружаоца услуга за промет добара и услуга који се врши привредном субјекту у циљу израде пловног објекта (прототипни брод)	43
15. Пореска стопа која се примењује на промет и увоз подметача за постелу, папирних пелена за одрасле и уложака за инконтиненцију	44
16. Докази потребни за остваривање пореског ослобођења за добра која су послата или отпремљена на територију Републике Црне Горе закључно са 7. јулом 2006. године	45
17. Порески третман услуга одржавања, изградње и реконструкције путне мреже на територији АПКМ	47
18. Порески третман промета без накнаде паркомата од стране ЈКП „Паркинг сервис“ представништву Siemens из Београда, а који је, у виду донације, ЈКП „Паркинг сервис“ добио 2002. године од Siemens из Беча	48
19. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз добара – хуманитарне помоћи намењених за негу новорођенчади, која, као донацију, добија Институт за заштиту здравља Србије од компаније Johnson&Johnson из Швајцарске, а увози предузеће из Бачке Тополе	50
20. Основица за обрачун ПДВ код промета хлеба који врши пекарска радња трговинској радњи и промета који врши трговинска радња пољопривредницима, а који се плаћа боновима добијеним по основу испоруке брашна пекарским радњама од стране пољопривредника, као и обавеза евидентирања промета хлеба који се плаћа боновима преко фискалне касе	52
21. Порески третман промета услуга које ЈП „Београдска тврђава“ пружа у оквиру обављања културно-уметничке делатности, презентовања садржаја у објектима Београдске тврђаве које се наплаћује путем улазница, давања у закуп тезги физичким лицима, организовања манифестација културних садржаја, као и порески третман депозита примљеног за евентуално учињену штету по основу уговора о одржавању манифестација, право на одбитак претходног пореза, као и да ли се у укупан промет урачунавају и средства примљена од оснивача – Скупштине града Београда за промет услуга које ЈП „Београдска тврђава“ врши у оквиру обављања културно-уметничке и пословне делатности?	54
22. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета серијских публикација које имају ISSN и СІР запис, у конкретном случају часописа за млинарство, тестеничарство и кондиторство „Млинск алманах“	58
23. Остваривање права на рефакцију ПДВ за промет добара и услуга који обвезник ПДВ врши Православном богословском факултету Универзитета у Београду у циљу изградње ђаконикона при капели Свети Јован Богослов Српске православне цркве која се налази у згради овог факултета	60
24. Порески третман делимичне испоруке добра које се испоручује без отпреме, односно превоза (грађевински објекат)	61

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. а) Утицај пореске контроле на износ пословне добити исказане у финансијском извештају – билансу успеха 65
- б) Обрачун амортизације у пореске сврхе у случају када обвезник набави материјално средство (опрему) путем финансијског лизинга 65
- ц) Порески третман издатака у виду донација за спортске, образовне, научне и верске намене 65
- д) Порески третман издатака обвезника у виду добровољног прилога за АП Косово и Метохија у акцији коју је спроводила Влада Републике Србије 65
- е) Третман фундаменталне грешке са становишта Закона о порезу на добит предузећа 65
- ф) Порески третман расхода насталих по основу обезвређења имовине 65
- г) Порески кредит из члана 49. Закона о порезу на добит предузећа у случају када порески обвезник раскине уговор о раду са једним бројем запослених 65
- х) Порески третман отписа вредности појединачних потраживања 65
2. Утврђивање пореза на добит предузећа код закључења стечајног поступка 74

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порески третман преноса права својине на непокретности када исти није извршен по прописима који су били у примени када је основ преноса настао 77
2. Порески третман преноса апсолутних права на непокретности у друштвеној својини приликом имовинско-правног разграничења између Пољопривредне корпорације „Београд“ а.д. и Земљорадничке задруге „Бољевци“ 80
3. Порески третман донације у новицу коју по основу уговора о донаторству предузеће уплаћује фудбалском клубу 82
4. Могућност ослобађања од плаћања пореза на пренос апсолутних права код куповине непокретности (стана) из разлога болести лица које купује непокретност 84
5. Пореска стопа пореза на пренос апсолутних права у случају преноса права својине на пољопривредном земљишту које је Планом детаљне регулације окарактерисано као грађевинско земљиште, при чему није извршена промена намене у катастарским књигама 84
6. Да ли Екуменска хуманитарна организација на средства која прима као хуманитарна организација и која, по пројектима, троши у хуманитарне сврхе има обавезу да обрачунава порез на поклон? 86
7. Постојање правне могућности да једно правно лице средствима са свог рачуна измири пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права другог лица. . 87
8. Порески третман решења о наслеђивању у које је унет споразум о деоби заоставштине између наследника 89
9. Порески третман преноса права својине на непокретности у Републици, која на дан закључења уговора постоји, уз накнаду коју чини право својине на другој непокретности која на дан закључења уговора не постоји – будућој ствари 90

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. а) Порески третман поклона стана запосленом од стране послодавца у случају када уговор о поклону стана у претежном делу није извршен. 93
 - б) Порески третман дуга по основу дела неисплаћене купопродајне цене због недостатака ствари (рекламације на изведене радове на непокретности) који продавац стана отписује купцу (физичком лицу) као ненаплативо потраживање, као и у случају отписа дуга услед дугогодишње немогућности да се наплати потраживање 93
-

-
2. Порески третман прихода које физичко лице оствари по основу продаје појединих предмета своје имовине у оквиру управљања и располагања том имовином 96
 3. Порески третман примања запосленог по основу поклона деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића 97
 4. Порески третман прихода које остварују страна физичка лица – резиденти Републике Србије по основу радног односа код иностраног послодавца и радног односа код домаћег послодавца у случају кад домаће правно лице (послодавац) рефундира страном правном лицу део средстава од укупне зараде резидентног физичког лица (сарадника) у висини трошкова на име зараде коју је исплатио инострани послодавац, сагласно уговору са домаћим послодавцем о позајмљивању радне снаге 98

ПОРЕЗ НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

1. а) Пореска основица за обрачун пореза на премије осигурања 101
- б) Рок за плаћање пореза на премије осигурања 101
- ц) Порески третман плаћања премије осигурања односно дела премије осигурања пре издавања годишње полисе осигурања 101
- д) Право на повраћај више наплаћеног пореза када у току трајања уговора о осигурању дође до раскида уговора 101
- е) Право на повраћај више наплаћеног пореза у случају када до раскида уговора о осигурању дође услед одустанка осигураника 101

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Једнакост обвезника доприноса по основу запослења и по основу обављања самосталне делатности 105

ТАКСЕ

1. Плаћање републичких административних такси за захтеве за давање мишљења о примени републичких прописа 107

ЦАРИНЕ

1. Могућност отварања класичне продавнице на граничном прелазу у објекту који је некада био Duty Free Shop 109
 2. Могућност да ЈП „Скијалишта Србије“ буде ослобођено плаћања царине на увоз једног табача Pisten Bully PV 280 D са припадајућим прикључцима 110
 3. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила из САД по основу инвалидности чија је вредност већа од 10.000 евра у динарској противвредности 111
 4. Могућност да физичко лице добије сагласност на увоз путничког аутомобила марке Peugeot 205 XL из Републике Црне Горе у Републику Србију 112
 5. Плаћање увозних дажбина на поштанске пошиљке из иностранства које шаљу правна лица 113
 6. Могућност добијања сагласности за увоз једног специјализованог возила за сакупљање смећа и материјала за рециклажу марке Mercedes-Benz (D), по основу улога страног улагача 114
 7. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз путничких (личних) и службених (санитетских) возила за потребе дома здравља 115
 8. Плаћање увозних дажбина на поштанске пошиљке из иностранства које шаљу физичка лица 115
 9. Могућност ослобођења од плаћања царине и ПДВ на увоз моторног возила које основна школа добија као донацију од Putevi Cyprus Ltd. 41 – Cyprus 116
-

10. Могућност да Добровољно ватрогасно друштво Ужице добије сагласност за набавку путничког аутобуса марке Mercedes-Benz примљеног по основу донације од фирме из Осла без плаћања увозних дажбина	118
11. Могућност повраћаја увозних дажбина на увоз аутомобила за инвалидно лице ..	120
12. Могућност пререгистрације возила допремљеног из Републике Црне Горе, марке IMV-R-4 GTL, купљеног 26.2.1990. године у Сплиту	121
13. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила марке BMW, тип BMW 7/1, које је наслеђено у иностранству	122
14. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке Renault, тип Laguna, из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради прекоманде у Србију	123
15. Сврставање робе у Царинску тарифу	123
16. Царински третман стране неоцарињене робе у власништву домаћег лица	125

ФИСКАЛНЕ КАСЕ

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када се привредни субјект чија је претежна делатност 60250 (Превоз робе у друском саобраћају) бави пружањем услуге перонизације (уступања перона другим аутопревозницима) на својој аутобуској станици, као и у случају пружања услуга техничког прегледа возила правним и физичким лицима	127
2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект обавља промет добара (софтверски програми) на мало путем интернета, при чему се преузимање добара врши интернетом, путем електронске поште, а наплата добара директном уплатом на рачун испоручиоца или кредитном картицом	128
3. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект обавља промет добара (канцеларијски и школски прибор) на мало путем интернета, при чему се преузимање добара врши поужећем, а наплата при преузимању добара директном уплатом на рачун испоручиоца или картицом ...	130
4. Остваривање права на субвенцију за набавку терминала за даљинско очитивање дневних извештаја из фискалне касе у случају када је захтев за субвенцију поднет у 2006. години	132
5. Фискализација фискалне касе у случају када се она фискализује само за дан отварања малопродајног објекта, поред једног наплатног места које већ има фискалну касу	133
6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара у оквиру регистроване делатности (производња текстила)	134
7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара као што су свеће, иконе, бројанице, крстови, крстићи, верске књиге и друга слична добра везана за основну делатност у оквиру регистроване делатности 91310 (Делатност верских организација), при чему се поменута добра продају физичким лицима	135
8. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје карата за културне и спортске манифестације физичким лицима, у име организатора културних и спортских манифестација	137
9. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када се привредни субјект бави пружањем услуге одржавања и ремонта возила, пољопривредне механизације, техничког прегледа возила, као и вертикалним узгојем јагода и њиховом продајом	138

-
10. Евидентирање свих појединачно остварених промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект у седишту фирме обавља делатност 36220 (Производња накита и сличних предмета), а у издвојеном простору ван седишта фирме обавља делатност 52730 (Оправка накита), 52330 (Трговина на мало козметичким и тоалетним папирима) и 52480 (Трговина на мало накитом, сатовима и часовницима) 139

Ј А В Н И Р А С Х О Д И

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Тражење сагласности Министарства финансија да ЈП ПТГ саобраћаја „Србија“ поступак јавне набавке „машинских радова“ спроведе сходно одредбама члана 79. став 2. Закона о јавним набавкама, односно да се уговор о јавној набавци додели понуђачу који је једини доставио исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду... 141
2. Да ли се набавке услуга безготовинског плаћања од пословних банака (постављање пост терминала за наплату путарине платним картицама) врше применом процедура Закона о јавним набавкама или је могуће директно уговарање без примене процедура Закона?..... 142
3. Да ли је привредни субјект из области енергетике у обавези да доделу уговора о јавним набавкама чији предмет је снабдевање и рад сталних мрежа намењених обезбеђивању јавних услуга у вези са дистрибуцијом електричне енергије врши у рестриктивном поступку или може да спроводи све врсте поступака предвиђене чланом 20. Закона о јавним набавкама, имајући у виду да су предмет јавне набавке добра која може да понуди велики број понуђача? 143
4. Да ли се, у смислу Закона о јавним набавкама, може прихватити као исправна понуда ако је дата супротно упутству како да понуђачи саставе понуду које је наручилац дао у конкурсној документацији (понуда није дата на обрасцима који су саставни део конкурсне документације, већ на својим прилозима који имају међусобно различите податке или недовољно појашњене податке, референце понуђач није приложио)? 145
5. Да ли је организовање добровољних пензијских планова и уплате пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд предмет јавне набавке? 146
6. Да ли се Центар за стратешка економска истраживања сматра наручиоцем јавних набавки у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама?..... 147
7. Да ли се јавне набавке добара и радова за санацију штета изазваних експлозијом војног магацина могу изузети од примене Закона о јавним набавкама сходно члану 2. тачка 3) овог закона? 148
8. Да ли се на прибављање услуга оглашавања у средствима јавног информисања примењују одредбе Закона о јавним набавкама?..... 150
9. Да ли израда Пројекта процене оправданости за проглашење туристичког простора „Гвоздена врата“, који обухвата Велико Градиште са околином, представља услугу истраживања и развоја, за коју се, сагласно члану 98. став 1. тачка 9) Закона о јавним набавкама, не спроводи поступак јавне набавке? 150
10. Да ли се на давање у закуп прекидне коморе на магистралном цевоводу „Бресница“ на период од 25-50 година уз накнаду за уградњу мини хидроцентрала за производњу електричне енергије коју би користила оба уговарача, сразмерно свом учешћу, примењује Закон о јавним набавкама? 152

П О Д С Е Т Н И К

- Финансијски прописи донети у децембру месецу 2006. године 153
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. а) Порески третман преноса уз накнаду удела у правном лицу
- б) Порески третман улагања права својине на акцијама у капиталу друштва са ограниченом одговорношћу
- ц) Порески третман прихода које физичко лице остварује по основу капиталног добитка од продаје удела у имовини правног лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00296/2006-04 од 13.12.2006. год.)

а) Одредбом члана 115. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04) прописано је да члан друштва са ограниченом одговорношћу стиче удео у основном капиталу друштва сразмерно вредности улога. Када је предмет улога својина, сви унети улози у имовину привредног друштва својина су друштва и не могу бити коришћени од ортака, чланова и акционара као њихова лична имовина (члан 13. став 6. Закона о привредним друштвима).

Према томе, уношењем улога у друштво „улагач“ губи право на ствари коју је, односно праву које је као улог унео (јер је

стиче друштво са ограниченом одговорношћу), али у обиму свог улога стиче „својину над друштвом“ тј. уделе. У том смислу, у редовној продаји власник удела, сагласно закону, може извршити продају својих удела, а правно лице – продају своје имовине.

Одредбом члана 23. тачка 3) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду удела у правном лицу и хартија од вредности.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа ПДВ, у складу са законом којим се уређује ПДВ (члан 24а Закона).

Према одредби члана 25. став 2. тачка 5) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... и 61/05), ПДВ се не плаћа на промет удела, хартија од вредности, поштанских вредносница, таксених и других важећих вредносница по њиховој утиснутој вредности у Републици.

Дакле, код преноса уз накнаду удела у правном лицу, порез на пренос апсолутних права се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона (члан 25. став 1. Закона).

У конкретном случају, по основу продаје удела у д.о.о. „Златан траг“ другом правном лицу, порез на пренос апсолутних права се плаћа, а продавац је обвезник тог пореза.

Основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности. Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 20 дана

од дана пријема пореске пријаве, поднете у складу с одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности. Ако порески орган у року од 20 дана не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена (члан 27. ст. 1. до 3. Закона).

Стопа пореза на пренос апсолутних права на пренос удела у правном лицу јесте 0,3% (члан 30. тачка 1) Закона).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права (у смислу одредбе члана 25. став 1. Закона) дужан је да у року од десет дана од дана закључења уговора о преносу апсолутних права пореском органу надлежном према пребивалишту односно седишту обвезника поднесе пореску пријаву (на обрасцу ППИ-4), са тачним подацима и одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе. Сходно одредби члана 40. Закона, порез на пренос апсолутних права на уделима у правном лицу плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења.

б) Према одредби члана 31. став 1. тачка 3) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се код улагања апсолутних права у капитал акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу.

Дакле, код улагања права својине на акцијама у капитал друштва са ограниченом одговорношћу, сагласно закону којим се уређују привредна друштва, порез на пренос апсолутних права се не плаћа.

Уплата новца на име оснивачког улога у друштво са ограниченом одговорношћу (сагласно Закону о привредним друштвима), по ком основу улагач стиче удео у том друштву, није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, што значи да се овај порез по том основу не плаћа.

ц) Одредбом члана 72. став 1. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да се капиталним добитком сматра приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду удела у имовини правних лица, акција и осталих хартија од вредности, осим дужничких хартија од вредности.

Обвезник који је право, удео или хартију од вредности пре продаје држао у свом портфељу пре 24. јануара 1994. године не остварује капитални добитак њиховом продајом (члан 72. став 5. Закона).

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама Закона, сходно одредби члана 72. став 5. Закона.

Обвезник пореза на капитални добитак је физичко лице које је остварило капитални добитак из члана 72. Закона.

У конкретном случају, физичко лице које је остварило приход по основу капиталног добитка од продаје удела у имовини правног лица обвезник је пореза на капитални добитак и дужно је да надлежном пореском органу према месту свог пребивалишта поднесе пореску пријаву најкасније у року од 15 дана од дана када је остварило приход.

Порез на капитални добитак плаћа се по стопи од 20% која се примењује на основицу коју чини опорезиви приход, као разлика између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене, утврђене сагласно чл. 72. до 75. Закона.

Имајући у виду наведене одредбе, Министарство указује да Законом није прописано пореско ослобођење од плаћања пореза

на капитални добитак или умањење пореске основице за утврђивање капиталног добитка оствареног продајом уз накнаду удела у имовини правних лица у случају улагања тако остварених новчаних средстава (од продаје удела у имовини једног правног лица) за стицање удела у имовини другог правног лица.

2. Пореске обавезе у случају продаје непокретности у Црној Гори стечене наслеђем

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01178/2006-04 од 23.10.2006. год.)

1. Са становишта Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) приход који физичко лице оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду стварних права на непокретности опорезује се порезом на капитални добитак, сагласно члану 72. став 1. тачка 1) Закона.

Основицу пореза на капитални добитак чини опорезиви приход као разлика између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене, утврђен на начин из чл. 72. до 75. Закона.

Одредбом члана 72а став 1. тачка 1) Закона прописано је пореско ослобођење од плаћања пореза на капитални добитак у случају када се врши пренос права, удела или хартија од вредности стечених наслеђем.

Сагласно томе, капитални добитак се не утврђује и не опорезује, поред осталог, код преноса стварних права на непокретности, у конкретном случају преноса права својине на непокретности, ако је стечена наслеђем.

2. Према одредби члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Сагласно члану 26. став 3. Закона, порез на пренос апсолутних права у случају преноса права својине на непокретности уз накнаду плаћа се на пренос тог права остварен на територији Републике Србије.

Према томе, на пренос уз накнаду права својине на непокретности на територији Црне Горе, не плаћа се порез на пренос апсолутних права у Републици Србији.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета услуге стручног оспособљавања кандидата за стицање дозволе обласног надзорног контролора ваздушног саобраћаја коју врши Агенција за контролу летења Србије и Црне Горе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1476/2006-04 од 25.12.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Сагласно одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом става 3. тачка 3) истог члана Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуге

сматра место где је услуга стварно пружена, ако се ради о услугама из области културе, уметности, спорта, науке и образовања, забавно-естрадним и сличним услугама, укључујући услуге организатора приредби, као и са њима повезане услуге.

У складу с наведеним одредбама Закона, место промета услуге стручног оспособљавања кандидата за стицање дозволе обласног надзорног контролора ваздушног саобраћаја, као и услуге из области образовања, је место где је услуга стварно пружена.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 13) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет услуга образовања (основно, средње, више и високо) и професионалне преквалификације, као и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности, ако се ове делатности обављају у складу с прописима који уређују ту област.

Одредбом члана 24. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06 и 112/06, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се пореско ослобођење из члана 25. став 2. тач. 12) и 13) Закона односи на услуге образовања (основног, средњег, вишег и високог) и професионалне преквалификације које пружају лица регистрована за обављање тих делатности у складу с прописима који уређују ту област, на услуге смештаја и исхране ученика и студената у школским и студентским домовима или сличним установама, као и на са њима непосредно повезани промет добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности, независно од тога да ли су ове установе усмерене ка остваривању добити.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет услуга образовања (основног, средње, вишег и високог) ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши промет ових услуга нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

На промет услуга стручног оспособљавања кандидата за стицање дозволе обласног надзорног контролора ваздушног саобраћаја који ће, према наводима из дописа, вршити Агенција за контролу летења Србије и Црне Горе Министарству комуникација и транспорта, Дирекцији за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине, на територији Републике Србије, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%, с обзиром да се не ради о промету услуга образовања за који је одредбом члана 25. став 2. тачка 13) Закона прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

2. Опорезивање прихода од путарине тј. порески третман промета услуге дозвољавања коришћења путева коју врши обвезник ПДВ – концесионо предузеће

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1455/2006-04 од 14.12.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – концесионо предузеће које врши промет услуге дозвољавања коришћења путева дужан је да на накнаду за промет ове услуге, у коју није укључен ПДВ, а која се наплаћује као посебна накнада за употребу јавног пута, његовог дела или путног објекта (путарина), обрачуна ПДВ по пореској стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са законом.

3. Порески третман промета услуге опремања и уређења јавних површина (улица, паркова, зелених површина и тргова), као и испоруке добара (клуба, жардињера, корпи за отпатке, клацкалица, љуљашки, тобогана и сл.) која се врши у оквиру пружања ове услуге

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1312/2006-04 од 13.12.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

У смислу члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом става 6. истог члана Закона прописано је да ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби члана 23. став 2. тачка 12) Закона, промет комуналних услуга опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%.

Одредбама члана 12. тач. 6) и 7) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05) прописано је да се комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина, као и одржавање улица, путева и других јавних површина и јавне расвете у градовима и другим насељима.

Према одредбама члана 5. тач. 6) и 7) Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), комуналне делатности из члана 4. овог закона јесу: уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина којим се сматра засађивање дрвећа, заштитног зеленила и другог растиња и трава, кресање дрвећа и кошење траве, одржавање, опремање и чишћење паркова, скверова, приобаља и других јавних зелених површина (поред и око стамбених зграда и у стамбеним блоковима), одржавање и чишћење површина за рекреацију, одржавање и уређивање јавних плажа и сл., као и одржавање улица, путева и других јавних површина у градовима и другим насељима, којим се сматра поправка, реконструкција, модернизација и извођење других радова на одржавању улица и саобраћајница, јавних површина (тргова, платоа и сл.), хоризонталне и вертикалне саобраћајне сигнализације и јавне расвете.

Сагласно наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет услуге опремања и уређења јавних површина (улица, паркова, зелених површина и тргова), у оквиру које се врши споредна испорука добара (клуба, жардињера, корпи за отпатке, клацкалица, љуљашки и тобогана и сл.), ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној пореској стопи од 8%. У рачуну који обвезник

ПДВ испоставља за промет ове услуге исказује се структура услуге (утрошени материјал, вредност радова и др.), с тим што се ти износи сабирају и укупан збир представља фактурну вредност комуналне услуге, као основице за обрачун ПДВ.

4. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз опреме (гардеробни орман, олтарни орман, ноћни ормарић, ормарић, кревет са зидном облогом, конференцијски сто и сточић) за потребе канцеларија и просторија Надбискупског ординаријата у Београду, која се купује у иностранству, из средстава донације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-402/2006-04 од 13.12.2006. год.)

1. Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Чланом 5. истог Закона прописано је да је прималац донације и помоћи ослобођен плаћања царина, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона.

Имајући у виду наведено, Надбискупски ординаријат у Београду, сходно члану 1. Закона, спада у друге организације и заједнице које не остварују добит, и исти, у смислу члана 6. Закона, може остварити право на ослобођење од плаћања увозних дажбина уколико надлежној царинарници, уз захтев за ослобођење, поднесе следећу документацију:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и

помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у верске сврхе и сл;

3) извод из регистра или други доказ да се бави верском делатношћу.

На основу поднетог захтева царинарница доноси решење (члан 6. истог закона).

2. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике (члан 7. Закона).

Сагласно одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05, у даљем тексту: Закон), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу хартијама од вредности, имовинским и другим правима (члан 2. Закона).

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз опреме (гардеробни орман, олтарни орман, ноћни ормарић, ормарић, кревет са зидном облогом, конференцијски сто и сточић) за потребе канцеларија и просторија Надбискупског ординаријата у

Београду, која се купује у иностранству, из средстава донације одређених за куповину те опреме, ПДВ се не плаћа ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се ова добра увозе у складу с наведеним законом врши надлежни царински орган.

5. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ за увоз пољопривредних машина

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1056/2006-04 од 7.12.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбама члана 26. Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16б) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона, ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;

6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка б) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03), прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз пољопривредних машина ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стоји од 18%, с обзиром да за увоз ових добара одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

6. Порески третман увоза, односно промета путничког моторног возила које манастир набавља за своје потребе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1376/2006-04 од 5.12.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике (члан 7. Закона).

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18% (члан 23. став 1. Закона).

Одредбама чл. 24-26. Закона прописана су пореска ослобођења за промет добара и услуга, као и пореска ослобођења код увоза добара.

У складу с наведеним законским одредбама, на промет, односно увоз путничког моторног возила ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за промет, односно увоз ових добара није прописано пореско ослобођење.

7. Порески третман промета добара и услуга који, по основу рада осуђених лица (производња пољопривредних производа, пољопривредне и друге производне услуге, израда осуђеничких кревета и касета, дрвених столова и столица, металних капија, ограда, решетака и др.), врши казнено-поправни завод другим установама у саставу Управе за извршење заводских санкција и трећим лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1364/2006-04 од 5.12.2006. год.)

Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Ставом 2. истог члана Закона предвиђено је да су Република, органи, односно правна лица из става 1. овог члана обвезници ако обављају промет добара и услуга изван делокруга

органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу с овим законом.

У складу с одредбом члана 12. став 1. Закона о извршењу заводских санкција („Сл. гласник РС“, бр. 85/05, у даљем тексту: ЗИКС), Управа за извршење заводских санкција (у даљем тексту: Управа) организује, спроводи и надзире извршење казне затвора, малолетничког затвора, казне рада у јавном интересу, условне осуде са заштитним надзором, мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, обавезног лечења наркомана и обавезног лечења алкохоличара, као и васпитне мере упућивања у васпитно-поправни дом (у даљем тексту: заводске санкције).

Управа је орган у саставу Министарства правде Републике Србије (став 2. члана 12. ЗИКС).

Према одредбама члана 13. ЗИКС, у Управи постоје следеће врсте завода:

- 1) казнено-поправни завод и окружни затвор – за извршење казне затвора;
- 2) казнено-поправни завод за жене – за извршење казне затвора и малолетничког затвора изречене женама;
- 3) казнено-поправни завод за малолетнике – за извршење казне малолетничког затвора;
- 4) Специјална затворска болница – за лечење осуђених и притворених лица, за извршење мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, обавезног лечења алкохоличара и обавезног лечења наркомана;
- 5) васпитно-поправни дом – за извршење васпитне мере упућивања у васпитно-поправни дом;
- 6) Центар за обуку запослених у Управи за извршење заводских санкција.

Одредбама члана 86. ЗИКС прописано је да радно способни осуђени има право и обавезу да ради, а сврха тог рада је да осуђени стекне, одржи и повећа своје радне способности, радне навике и стручно знање.

У складу с одредбама члана 87. ЗИКС, рад осуђених мора бити сврсисходан и не сме бити понижавајући, а постизање економске користи од рада осуђених не сме штетити остварењу сврхе тог рада.

Према одредбама члана 89. ст. 1. и 2. ЗИКС, осуђени се упошљава у заводу или изван завода, при чему уређење и начин рада у заводу треба да су што сличнији уређењу и начину рада изван завода.

Заводу припада тржишна накнада за рад осуђених изван завода (став 3. члана 89. ЗИКС).

У складу с наведеним законским одредбама, казнено-поправни завод, као организациони део Управе која је у саставу Министарства правде Републике Србије, није обвезник ПДВ за промет добара и услуга који врши из делокруга органа, тј. у циљу обављања послова државне управе.

Према томе, за промет добара и услуга који врши казнено-поправни завод другим установама у саставу Управе за извршење заводских санкција и трећим лицима, по основу рада осуђених лица (производња пољопривредних производа, пољопривредне и друге производне услуге, израда осуђеничких кревета и касета, дрвених столова и столица, металних капија, ограда, решетака и др.), не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, с обзиром да за овај промет казнено-поправни завод није обвезник ПДВ.

При томе напомињемо да производња пољопривредних производа, пољопривредне и друге производне услуге, израда осуђеничких кревета и касета, дрвених столова и столица, металних капија, ограда, решетака и др. од стране осуђених лица која издржавају казну затвора у казнено-поправном заводу, за потребе тог завода, није предмет опорезивања ПДВ.

8. Порески третман промета услуга организовања и управљања добровољним пензијским фондовима, као и промета услуге преноса рачуна члана добровољног пензијског фонда на фонд који

организује и којим управља друго друштво за управљање, који врши друштво за управљање добровољним пензијским фондом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1076/2006-04 од 4.12.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбама члана 25. став 1. Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа у промету новца и капитала и то код:

1) пословања и посредовања у пословању законским средствима плаћања, осим папирног и кованог новца који се не користи као законско средство плаћања или има нумизматичку вредност;

2) пословања и посредовања у пословању акцијама, уделима у друштвима и удружењима, обвезницама и другим хартијама од вредности, осим пословања које се односи на чување и управљање хартијама од вредности;

3) кредитних послова, укључујући посредовање;

3а) услуга оцене кредитне способности физичких и правних лица;

4) преузимање обавеза, гаранција и других средстава обезбеђења, укључујући посредовање;

5) пословања и посредовања у пословању депозитима, текућим и жиро рачунима, налозима за плаћање, као и платним прометом и дознакама;

6) пословања и посредовања у пословању новчаним потраживањима, чековима, меницама и другим сличним хартијама од вредности, осим наплате потраживања за друга лица.

Одредбом члана 3. тачка 1) Закона о добровољним пензијским фондovima и пензијским плановима („Сл. гласник РС“, бр. 85/05) прописано је да је друштво за управљање добровољним пензијским фондом привредно друштво које организује и управља добровољним пензијским фондovima, у складу са законом (у даљем тексту: друштво за управљање).

Према одредби члана 23. став 1. Закона о добровољним пензијским фондovima и пензијским плановима, накнаду за услуге друштва за управљање и накнаду за пренос рачуна члана фонда плаћа члан фонда, у складу са правилником о тарифи друштва за управљање.

Одредбом става 2. истог члана Закона о добровољним пензијским фондovima и пензијским плановима прописано је да се накнада за услуге друштва за управљање састоји од:

- 1) накнаде приликом уплате пензијских доприноса, по стопи од највише 3% од вредности извршених уплата;
- 2) накнаде за управљање фондом, по стопи од највише 2% годишње од вредности имовине добровољног пензијског фонда.

Накнада из става 2. тачка 2) овог члана обрачунава се свакодневно, а наплаћује месечно (члан 23. став 3. Закона о добровољним пензијским фондovima и пензијским плановима).

Према ставу 4. истог члана Закона о добровољним пензијским фондovima и пензијским плановима, трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности из којих се састоји добровољни пензијски фонд наплаћују се из имовине фонда, а трошкове услуга кастоди банке из члана 63. став 2. овог закона и друге трошкове сноси друштво за управљање.

Одредбама ст. 5. и 6. истог члана Закона о добровољним пензијским фондovima и пензијским плановима прописано је да друштво за управљање наплаћује накнаду за пренос рачуна члана добровољног пензијског фонда на фонд који организује и којим управља друго друштво за управљање према стварним трошковима преноса и да, изузетно од става 1. овог члана, накнаду из става 2. тачке 1) плаћа организатор пензијског плана на основу уговора о управљању пензијским планом.

Народна банка Србије ближе уређује начин обрачуна накнада (став 7. истог члана Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима).

У смислу наведених законских одредаба, за промет услуга који врши друштво за управљање добровољним пензијским фондом – организовање и управљање добровољним пензијским фондовима и пренос рачуна члана добровољног пензијског фонда на фонд који организује и којим управља друго друштво за управљање, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ – друштво за управљање добровољним пензијским фондом нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

9. Обавеза обрачуна ПДВ за увезена добра која су нестала из царинског складишта из разлога што су грешком возача одвезена у Републику Хрватску и тамо одузета од царинских органа те Републике, при чему је пресудом Општинског суда у Винковцима изречена сигурносна мера одузимања добара, а предлози за враћање одузетих добара решењем истог суда одбачени као недопуштени, као и право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу тих добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1223/2006-04 од 4.12.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, према одредбама става 4. тачка 1) и става 5. истог члана Закона, изједначава се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, запослених или других лица, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

У складу с одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника, пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 114/04, у даљем тексту: Правилник), узимањем добара, у смислу члана 4. став 4. тачка 1) Закона, сматра се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за сопствену потрошњу пореског обвезника, за личне потребе оснивача, запослених или других лица (у даљем тексту: сопствена потрошња).

Одредбом става 2. истог члана Правилника прописано је да се сопственом потрошњом, у смислу става 1. овог члана, сматра нарочито:

– давање добара на име накнаде за рад, односно зараде лицу запосленом код пореског обвезника, односно другом лицу које за пореског обвезника обави одређене послове по било ком правном основу;

– узимање добара за сопствене потребе пореског обвезника које нису повезане са његовом пословном делатношћу;

– узимање добара за личне потребе оснивача, чланова његове породице и других лица;

– свако друго узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника у непословне сврхе.

Сагласно одредби члана 3. став 1. Правилника, сопственом потрошњом сматра се и мањак добара.

Изузетно од става 1. овог члана, сопственом потрошњом не сматра се мањак добара који се може правдати вишом силом или

на други прописани начин (елементарна непогода, крађа, саобраћајни удес и сл.), утврђен на основу аката надлежног органа, односно организације, као и порески признат расход утврђен у складу са прописом којим се уређује количина расхода (кало, ратур, квар и лом) на који се не плаћа ПДВ (став 2. члана 3. Правилника).

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, а с обзиром да се, у конкретном случају, увезена добра која су нестала из царинског складишта (о чему постоји доказ царинског органа – записник о извршеној контроли магацина) из разлога што су грешком возача одвезена у Републику Хрватску и тамо одузета од царинских органа Републике Хрватске, при чему је пресудом Општинског суда у Винковцима изречена сигурносна мера одузимања добара, а предлози за враћање одузетих добара решењем истог суда одбачени као недопуштени, не могу сматрати мањком добара који се може правдати вишом силом или на други прописани начин, на мањак ових добара ПДВ се обрачунава и плаћа.

При томе, напомињемо да накнада штете коју обвезник ПДВ потражује од лица одговорног за нестанак робе није предмет опорезивања ПДВ.

2. Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ,
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;

3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ – предузеће које је платило ПДВ на увезена добра која су нестала из царинског складишта (о чему постоји доказ царинског органа – записник о извршеној контроли магацина) из разлога што су грешком возача одвезена у Републику Хрватску и тамо одузета од царинских органа те републике, при чему је пресудом Општинског суда у Винковцима изречена сигурносна мера одузимања добара, а предлози за враћање одузетих добара решењем истог суда одбачени као недопуштени, има право да ПДВ плаћен при увозу ових добара одбије као претходни порез.

10. Порески третман промета резервоара који се отпрема у иностранство, а који је увезен у октобру 2004. године за потребе обављања делатности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1383/2006-04 од 4.12.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Одредбом члана 24. став 1. тачка 2) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара која обвезник или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Одредбом члана 3. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05 и 58/06, у даљем тексту: Правилник) прописано је да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (у даљем тексту: извоз добара) обвезник може да оствари ако поседује извозну декларацију, односно оверену копију извозне декларације о извршеном извозу добара, издату у складу с царинским прописима.

У складу с наведеним одредбама Закона, а уз испуњење услова прописаног Правилником – поседовање извозне декларације, односно оверене копије извозне декларације о извршеном извозу добара издате у складу с царинским прописима, обвезник

ПДВ који отпрема у иностранство резервоар увезен 2004. године као основно средство за потребе обављања делатности тог обвезника, нема обавезу да за извршени промет – отпремање у иностранство овог добра обрачуна и плати ПДВ, а има право на одбитак претходног пореза по том основу.

11. Порески третман промета услуге процесирања – обраде података путем информатичке технологије (аутоматска обрада података) који врши фирма из Загреба банци из Новог Сада

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1035/2006-04 од 4.12.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Према одредбама члана 12. став 3. тачка 4), подтач. (8) и (11) Закона, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама обраде подата-

ка и уступања информација, као и посредовања приликом пружања ових услуга.

У складу с наведеним законским одредбама, промет услуге процесирања – обраде података путем информатичке технологије (ауторизација трансакција обављених DINA card банковним картицама код њиховог прихватања на банкоматима и EFTPOS терминалима на продајним местима, што подразумева потврду да је картица коректна и да припада клијенту који се легитимисао својим тајним бројем (PIN), као и размена података о обављеним ауторизацијама са Националним центром за платне картице Народне банке Србије у име и за рачун банке из Новог Сада) опорезује се према месту примаоца услуге.

2. Порески дужник, у смислу овог закона, а у складу с одредбама члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона, је порески пуномоћник кога одреди страном лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга, ако страном лице не одреди пореског пуномоћника.

У складу с наведеним законским одредбама, када страном лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, у конкретном случају из Загреба, врши промет услуге процесирања – обраде података путем информатичке технологије банци из Новог Сада, у том случају, а под условом да страном лице није одредило пореског пуномоћника, прималац услуге дужан је да на накнаду за извршени промет страног лица обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

12. Порески третман промета добара и услуга који се врши у оквиру реализације пројекта „Санација и проширење пречистача

у Суботици“, финансираног из средстава кредита Европске банке за обнову и развој, донације Европске агенције за реконструкцију и средстава пренетих од стране СО Суботица ЈКП „Водовод и канализација“ Суботица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1335/2006-04 од 29.11.2006. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према одредби члана 5. Оквирног споразума СРЈ и Комисије Европских заједница, потписаног 25. новембра 2000. године, у циљу ефикасне примене овог Оквирног споразума Савезна влада ће предузети, између осталог, све неопходне мере да обезбеди да се целокупан увоз који се врши у складу са програмима помоћи Заједнице ослобађа царина, увозних дажбина или других фискалних оптерећења и такса које спадају у надлежност савезних органа, као и да се све локалне набавке које се врше у складу с програмима помоћи Заједнице ослобађају пореза на промет или неких еквивалентних фискалних оптерећења која спадају у надлежност савезних органа.

У складу с одредбом члана 21а Правилника о поступку и начину остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04 ... 58/06, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона за промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених

новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства од стране даваоца донације или имплементарног партнера непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације;

4) страном лицу које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу (у даљем тексту: страном лице), а које је од стране корисника новчаних средстава, односно корисника добара и услуга из тачке 3) овог става (у даљем тексту: корисник донације) ангажовано на реализацији пројекта који је предмет донације.

Корисник донације, у складу са ставом 4. истог члана Правилника, доставља Централи Пореске управе списак страних лица са којима има закључене уговоре о промету добара и услуга за реализацију пројекта који је предмет донације, као и копије закључених уговора.

Пореско ослобођење из члана 21а став 1. тач. 3) и 4) овог правилника, а у складу с одредбом члана 21в став 1. Правилника, обвезник може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за донације, коју попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице републичког органа надлежног за послове економских односа са иностранством у четири примерка, од којих два примерка доставља кориснику донације, односно страном лицу, трећи Централи, а четврти задржава за своје потребе.

Корисник донације, односно страног лице доставља обвезнику један примерак потврде из става 1. овог члана, а други задржава за своје потребе (став 2. члана 21в Правилника).

У складу с одредбом става 3. истог члана Правилника, потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу издаваоца потврде;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта ако се промет добара или услуга врши у циљу реализације одређеног пројекта у Републици Србији ;
- 4) назив, адресу и ПИБ корисника донације;
- 4а) назив и адресу страног лица, ако се промет добара и услуга врши страном лицу;
- 5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 7) потпис и печат овлашћеног лица издаваоца потврде.

Према одредби члана 21г Правилника, централа води евиденцију о достављеним копијама уговора о донацији, подацима о износу средстава која су предмет уговора о донацији, о имплементарним и подимплементарним партнерима, копијама уговора закључених између имплементарних и подимплементарних партнера, корисницима донација и страним лицима, копијама уговора закључених између корисника донација и страних лица, као и о издатим потврдама о пореском ослобођењу за донације.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16б) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као

и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србије појављује као гарант, односно контрагарант, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана VI – Порези, ограничења плаћања 6.01. – Порези подтач. (а) и (б) Стандардних услова пословања Европске банке за обнову и развој из 1999. године предвиђено је да ће Члан обезбедити да главница, камата и трошкови кредита буду изузети од пореза и да ће се плаћати без одбитка за било какве порезе који се намећу од стране и на територији Члана, да кредитни уговор, уговор о гаранцији и било који документ с тим у вези на који се примењују Стандардни услови пословања буду ослобођени свих и сваког појединачног пореза који се намеће од стране и на територији Члана на, или у вези са њиховим извршењем, овером и регистрацијом, као и да се средства из кредита неће повлачити за рачун плаћања било којих пореза који се намећу од стране и на територији Члана.

Према одредби члана 21д став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16б) Закона односи се на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, закљученим између:

- 1) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и међународне финансијске организације;
- 2) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и друге државе;
- 3) треће стране и међународне финансијске организације у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант;
- 4) треће стране и друге државе, у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант.

Одредбом става 2. истог члана Правилника прописано је да републички орган надлежан за послове трезора Републике

доставља Централни списак и копије закључених уговора о кредиту, односно зајму, који је закључила Република Србија, односно у којима се Република Србија појављује као гарант или контрагарант, као и податке о износу и намени средстава која су предмет уговора о кредиту, односно зајму, а којима је предвиђено да се из добијених средстава неће плаћати трошкови пореза.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да корисник кредита, односно зајма (у даљем тексту: корисник средстава) доставља Централни списак страних лица са којима има закључене уговоре о промету добара и услуга, као и копије закључених уговора.

Пореско ослобођење из члана 21д став 1. овог правилника, а у складу с одредбом члана 21ђ став 1. Правилника, обвезник може да оствари за промет добара и услуга који непосредно врши кориснику средстава, односно страном лицу са којим корисник средстава има закључен уговор о промету добара и услуга, под условом да поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о кредиту, односно зајму, ослобођен ПДВ (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице Централне, у три примерка.

Потврда о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, сагласно ставу 2. члана 21ђ овог правилника, садржи:

1) назив, адресу и ПИБ корисника средстава;

1а) назив и адресу страног лица, ако се промет добара и услуга врши страном лицу;

2) број и датум потврде;

3) назив и број уговора о кредиту, односно зајму ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта који се финансира из ових средстава ако су средства кредита, односно зајма, намењена финансирању одређеног пројекта у Републици Србији;

4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;

5) вредност промета добара и услуга по предрачуноу, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;

6) потпис овлашћеног лица.

Према ставу 3. члана 21ђ Правилника, потврда из става 2. овог члана издаје се на захтев корисника средстава, односно страног лица који мора да садржи:

1) назив, адресу и ПИБ корисника средстава;

1а) назив и адресу страног лица, ако се промет добара и услуга врши страном лицу;

2) број и датум захтева;

3) назив и број уговора о кредиту, односно зајму ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта који се финансира из ових средстава ако су средства кредита, односно зајма, намењена финансирању одређеног пројекта у Републици Србији;

4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;

5) вредност промета добара и услуга по предрачуноу, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;

6) потпис овлашћеног лица и печат корисника средстава.

Централа проверава да ли је уговор о кредиту, односно зајму евидентиран, издаје три примерка потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, од којих два примерка доставља кориснику средстава, односно страном лицу, а трећи задржава за своје потребе (став 4. члана 21ђ Правилника).

Корисник средстава, односно страног лице, у складу са ставом 5. истог члана Правилника, доставља један примерак оверене потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, обвезнику, а други задржава за своје потребе.

Приликом подношења првог захтева за издавање потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, корисник средстава дужан је да Централни достави и податак о износу искоришћених средстава кредита, односно зајма (став 6. члана 21ђ Правилника).

Одредбом члана 21е Правилника прописано је да Централа води евиденцију о достављеним копијама уговора о кредиту, односно зајму, подацима о износу и намени средстава која су предмет уговора о кредиту, односно зајму, корисницима средстава и страним лицима, копијама уговора закључених између корисника средстава и страних лица, као и о издатим потврдама о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет добара и услуга који се врши у оквиру реализације пројекта „Санација и проширење пречистача у Суботици“, финансираног из средстава кредита Европске банке за обнову и развој, донације Европске агенције за реконструкцију и средстава пренетих од стране СО Суботица ЈКП „Водовод и канализација“ Суботица на име реализације овог пројекта, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по том основу.

13. Право Фондације за рестаурацију и ревитализацију синагоге „СОС синагога“ на рефакцију ПДВ плаћеног при увозу грађевинског материјала намењеног рестаурацији синагоге у Суботици

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1100/2006-04 од 28.11.2006. год.)

Одредбама члана 55. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефакцију ПДВ, на основу поднетог захтева, имају традиционалне цркве и верске заједнице – Српска православна црква, Исламска заједница, Католичка црква, Словачка Евангелистичка црква а.в., Јеврејска заједница, Реформаторска хришћанска црква и Евангелистичка хришћанска црква а.в. (у даљем тексту: традиционалне цркве и верске заједнице), за добра која им се испоручују у Републици или која увозе, као и за услуге које им се пружају, а који су непосредно повезани са верском делатношћу, под условом да је:

- 1) промет добара и услуга, односно увоз добара опорезив;
- 2) ПДВ за испоручена добра, односно пружене услуге исказан у рачуну, у складу са чланом 42. овог закона, као и да је рачун плаћен, односно да је ПДВ који се дугује по основу увоза добара претходно плаћен.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, традиционалне цркве и верске заједнице имају право на рефакцију ПДВ за добра која им се испоручују у Републици или која увозе, као и за услуге које им се пружају, а који су непосредно повезани са верском делатношћу. Право на рефакцију ПДВ може се остварити по поступку и на начин прописаним одредбама Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04) и 65/05).

Међутим, „СОС синагога“ Фондација за рестаурацију и ревитализацију синагоге у Суботици нема право на рефакцију плаћеног ПДВ на увоз грађевинског материјала намењеног рестаурацији и ревитализацији синагоге у Суботици, с обзиром да не постоји законски основ за остваривање овог права.

14. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ обрачунатог и исказаног у рачунима добављача и пружаоца услуга за промет добара и услуга који се врши привредном субјекту у циљу израде пловног објекта (прототипни брод)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-786/2006-04 од 27.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 4. став 1. Закона прописано је да се прометом добара сматра пренос права располагања на телесним ствари-ма (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

У складу с наведеним одредбама Закона, обвезник ПДВ који врши промет добара или услуга за који одредбама чл. 24. и 25. Закона није прописано пореско ослобођење, дужан је да за тај промет обрачуна и плати ПДВ.

Према томе, на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше привредном субјекту у циљу израде пловног објекта (прототипни брод), ПДВ се обрачунава и плаћа, с обзиром да за тај промет Законом није прописано пореско ослобођење.

15. Пореска стопа која се примењује на промет и увоз подметача за постељу, папирних пелена за одрасле и уложака за инконтиненцију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1233/2006-04 од 27.11.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом става 2. тачка 4) истог члана Закона прописано је да се промет и увоз ортотичких и протетичких средстава, као и медицинских средстава – производа који се хируршки уграђују у организам опорезује по посебној стопи ПДВ од 8%.

Ортотичким и протетичким средствима, у смислу члана 23. став 2. тачка 4) Закона, а у складу с одредбом члана 3. став 1. тачка 11) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет

опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04-исправка, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), сма-трају се помагала код тешкоћа са мокрењем: урин кесе, диск под-лога за стому, скупљач мокраће (уринал), уринорецептор, урин кеса са уграђеном диск подлогом, самолепиви уринални кондом, стални урин катетер или ПВЦ урин катетер за једнократну употре-бу, папирне пелене за одрасле и вагикон.

У смислу наведених одредаба Закона и Правилника, на промет и увоз папирних пелена за одрасле ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%, док се на промет и увоз подметача за постељу и уложака за инконтиненцију ПДВ обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за промет и увоз ових добара није предвиђено опорезивање по посебној стопи од 8%.

16. Докази потребни за остваривање пореског ослобођења за добра која су послата или отпремљена на територију Републике Црне Горе закључно са 7. јулом 2006. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1114/2006-04 од 27.11.2006. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара која обвезник, односно инострани прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Према одредби члана 3. став 1. Правилника о начину и посту-пку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05 и 58/06), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (у даљем тексту: извоз добара) обвезник може да оствари ако поседује извозну декларацију, односно оверену копију

извозне декларације о извршеном извозу добара издату у складу са царинским прописима.

Одредбама члана 3а ст. 1. и 2. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), које су се примењивале до 8. јула 2006. године, тј. до дана ступања на снагу Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 58/06), било је прописано да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у Републику Црну Гору обвезник ПДВ може да оствари под условом да су добра отпремљена на територију Републике Црне Горе, при чему су као докази да је извршено отпремање добара служили:

1) Евиденциона јединствена царинска исправа издата у складу са царинским прописима (у даљем тексту: Евиденциона исправа);

2) извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за отпремљена добра извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара;

3) копија документа којим се потврђује да је извршено царинење добара на територији Републике Црне Горе у којем је исказан ПДВ или утврђено пореско ослобођење, издатог од стране царинског органа у складу са царинским прописима Републике Црне Горе;

4) доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза.

Сагласно наведеном, за слање или отпремање добара у Републику Црну Гору, закључно са 7. јулом 2006. године, пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује наведене доказе.

При томе, напомињемо да када се ради о испуњености услова прописаног одредбом члана 3а став 2. тачка 4) Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), према мишљењу Министарства, услов се сматра испуњеним независно од тога да ли су девизе продате Народној банци Србије или некој пословној банци.

17. Порески третман услуга одржавања, изградње и реконструкције путне мреже на територији АПКМ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1068/2006-04 од 27.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 12. став 3. тачка 1) Закона, местом промета услуга сматра се место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима.

Одредбом члана 61. Закона прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Према одредби члана 2. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05, у даљем тексту: Уредба), на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, односно са територије АПКМ на територију Републике Србије ван АПКМ, примењује се Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

У складу с наведеним одредбама Закона и Уредбе, када обвезник ПДВ врши услугу одржавања, изградње и реконструкције путне мреже на територији АПКМ, нема обавезу да на накнаду за извршену услугу обрачуна и плати ПДВ, с обзиром да промет ових услуга није предмет опорезивања ПДВ.

18. Порески третман промета без накнаде паркомата од стране ЈКП „Паркинг сервис“ представништву Siemens из Београда, а који је, у виду донације, ЈКП „Паркинг сервис“ добио 2002. године од Siemens из Беча

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1197/2006-04 од 24.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, сагласно одредбама става 4. тачка 2) и става 5) истог члана Закона, изједначава се сваки други промет без накнаде, под условом да се ПДВ обрачуна у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Сагласно одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, основцом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра се набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета, а у коју није урачунао ПДВ.

У складу с наведеним законским одредбама, као и одредбом члана 62. став 1. Закона, којом је прописано да се одредбе овог закона примењују на сав промет добара и услуга и увоз добара који се врше од 1. јануара 2005. године, на промет без накнаде паркомата набављеног 2002. године обрачунава се и плаћа ПДВ по општој стопи од 18%, независно од тога да ли је ово добро набављено уз пореско изузимање, пореско ослобођење, или је на његов промет плаћен порез на промет производа, у складу са Законом о порезу на промет („Сл. гласник РС“, бр. 22/01 ... 84/04), с обзиром да је набавка предметног добра извршена у време примене Закона о порезу на промет када није било могуће применити одредбе Закона о ПДВ, односно испунити услов из члана 4. став 5. Закона. У овом случају, основу за обрачун ПДВ чини набавна цена добра, тј. цена по којој се предметно добро (паркомат) може набавити у моменту промета без накнаде, а која не садржи ПДВ.

Међутим, уколико би се паркомат отпремио у иностранство, тј. вратио донатору-Siemensу из Беча, у том случају обвезник ПДВ – ЈКП „Паркинг сервис“ могао би да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза у складу са одредбом члана 24. став 1. тачка 2) Закона и одредбама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04 ... 58/06).

Одредбама члана 7. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01 ... 36/02) прописано је, између осталог, да прималац донације и помоћи не може без претходног плаћања царине робу ослобођену плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона, продати или употребити у друге сврхе осим у сврхе за које је донација, односно помоћ дата, у року од три године од дана увоза.

Имајући у виду наведено, по мишљењу овог министарства, у конкретном случају не постоји обавеза измирења увозних дажбина на предметни паркомат, јер је истекао рок забране располагања паркоматом, односно од дана увоза (24.2.2002. године) до 2006. године прошле су три године.

19. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз добара – хуманитарне помоћи намењених за негу новорођенчади, која, као донацију, добија Институт за заштиту здравља Србије од компаније Johnson&Johnson из Швајцарске, а увози предузеће из Бачке Тополе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1274/2006-04 од 21.11.2006. год.)

1. Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Чланом 5. истог закона прописано је да је прималац донације и помоћи ослобођен плаћања царина, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона.

Ради коришћења повластице из члана 5. овог закона при-малац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у хуманитарне сврхе, унапређење услова живота становништва и здравствене заштите и сл.;

3) извод из регистра или други доказ из става да се бави делатношћу из тачке 2. овог става.

На основу поднетог захтева царинарница доноси решење (члан 6. истог закона).

2. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05) државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу

овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз добара – хуманитарне помоћи намењених за негу новорођенчади која Институт за заштиту здравља Србије добија од компаније Johnson&Johnson из Швајцарске, а која увози предузеће из Бачке Тополе, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз робе врши за рачун овог института, што значи да је Институт за заштиту здравља у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник добара која се увозе, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом спроводи надлежни царински орган.

20. Основица за обрачун ПДВ код промета хлеба који врши пекарска радња трговинској радњи и промета који врши трговинска радња пољопривредницима, а који се плаћа боновима добијеним по основу испоруке брашна пекарским радњама од стране пољопривредника, као и обавеза евидентирања промета хлеба који се плаћа боновима преко фискалне касе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1146/2006-04 од 17.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник.

Пореска основица код промета добара и услуга, у складу с одредбом члана 17. став 1. Закона, јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 23. став 2. тачка 1) Закона прописано је, између осталог, да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет хлеба.

У смислу наведених законских одредби, када обвезник ПДВ – пекарска радња врши испоруку хлеба трговинској радњи, као и када обвезник ПДВ – трговинска радња врши испоруку хлеба пољопривредницима, при чему се плаћање хлеба врши путем бонова које су пољопривредници добили од пекарске радње по основу испоруке брашна пекарској радњи, у овим случајевима основицу за обрачун ПДВ чини накнада која је једнака вредности хлеба на дан испоруке хлеба у коју није укључен ПДВ.

2. У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, односно ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом, као средство плаћања означава се: „картица“.

Сагласно одредби члана 12. став 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Према томе, привредни субјект који врши промет добара на мало (као што је хлеб) дужан је да тако остварени промет евидентира преко фискалне касе.

Сагласно наведеном, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“.

21. Порески третман промета услуга које ЈП „Београдска тврђава“ пружа у оквиру обављања културно-уметничке делатности, презентовања садржаја у објектима Београдске тврђаве које се наплаћује путем улазница, давања у закуп тезги физичким лицима, организовања манифестација културних садржаја, као и порески третман депозита примљеног за евентуално учињену штету по основу уговора о одржавању манифестација, право на одбитак

претходног пореза, као и да ли се у укупан промет урачунавају и средства примљена од оснивача – Скупштине града Београда за промет услуга које ЈП „Београдска тврђава“ врши у оквиру обављања културно-уметничке и пословне делатности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1029/2006-04 од 17.11.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 14) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет услуга из области културе и са њима непосредно повезани промета добара и услуга од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а која су регистрована за ту делатност.

Према одредби члана 25. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05 и 58/06, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 25. став 2. тачка 14) Закона односи се на

услуге из области културе које пружају лица регистрована за обављање ове делатности у складу с прописима који уређују област културе, као и на с њима непосредно повезани промет добара и услуга од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а којима се сматрају:

- 1) позоришна и музичка делатност;
- 2) делатност музеја и галерија;
- 3) делатност архива;
- 4) делатност заштите културних добара;
- 5) делатност заштите историјских споменика;
- 6) делатност библиотека;
- 7) делатност ботаничких башта и зоолошких вртова.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, а у вези пореског третмана промета услуга које пружа ЈП „Београдска тврђава“ у оквиру обављања културно-уметничке делатности за коју је, између осталог, основано решењем Скупштине града Београда, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да се не ради о промету услуга за које је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, као и из разлога што је, према наводима из дописа, делатност предузећа усмерена ка остваривању добити.

Такође, по општој стопи ПДВ од 18% опорезује се и промет услуга презентовања садржаја у објектима Београдске тврђаве које се наплаћују путем улазница, услуга давања у закуп тезги физичким лицима, као и услуга организовања манифестација културних садржаја.

2. Сагласно одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које

су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије одређено.

У складу с наведеном законском одредбом, на накнаду (новчана средства) у коју није укључен ПДВ, а коју ЈП „Београдска тврђава“ остварује из буџета града Београда по основу промета услуга које предузеће пружа у оквиру обављања културно-уметничке и пословне делатности, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%. Тако остварена новчана средства урачунавају се у укупан промет обвезника ПДВ.

3. Одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез, односно којим се

потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ – ЈП „Београдска тврђава“ има право да ПДВ обрачунат и исказан у рачунима за промет добара и услуга претходних учесника у промету одбије као претходни порез, независно од тога да ли износ исказан у рачунима добављача, односно пружаоца услуга, плаћа из сопствених средстава или из средстава која остварује из буџета града Београда.

4. Примање новчаних средстава – депозита, без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу даваоцу (промет добара или услуга), у конкретном случају депозита за евентуално начињену штету по основу уговора о одржавању манифестација, не сматра се предметом опорезивања ПДВ.

22. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета серијских публикација које имају ISSN и CIP запис, у конкретном

**случају часописа за млинарство, тестеничарство и кондиторство
„Млинпек алманах“**

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1099/2006-04 од 17.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 9) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет и увоз монографских и серијских публикација.

Одредбом члана 8. став 2. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04-исправка, 140/04 и 65/05) прописано је да се серијским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа, која се објављује сукцесивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама, чије издавање може да траје неограничено, а које имају СІР запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни књижни број ISSN (International Standard Serial Number) као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, промет серијских публикација, у конкретном случају часописа за млинарство, тестеничарство и кондиторство „Млинпек алманах“ који, према наводима из дописа, има СІР запис и међународни књижни број ISSN, опорезује се по посебној стопи од 8%.

23. Остваривање права на рефакцију ПДВ за промет добара и услуга који обвезник ПДВ врши Православном богословском факултету Универзитета у Београду у циљу изградње ђаконикона при капели Свети Јован Богослов Српске православне цркве која се налази у згради овог факултета

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1119/2006-04 од 3.11.2006. год.)

Одредбама члана 55. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефакцију ПДВ, на основу поднетог захтева, имају традиционалне цркве и верске заједнице – Српска православна црква, Исламска заједница, Католичка црква, Словачка Евангелистичка црква а.в., Јеврејска заједница, Реформаторска хришћанска црква и Евангелистичка хришћанска црква а.в. (у даљем тексту: традиционалне цркве и верске заједнице), за добра која им се испоручују у Републици или која увозе, као и за услуге које им се пружају, а који су непосредно повезани са верском делатношћу, под условом да је:

- 1) промет добара и услуга, односно увоз добара опорезив;
- 2) ПДВ за испоручена добра, односно пружене услуге исказан у рачуну, у складу са чланом 42. овог закона, као и да је рачун плаћен, односно да је ПДВ који се дугује по основу увоза добара претходно плаћен.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, традиционалне цркве и верске заједнице имају право на рефакцију ПДВ за добра која им се испоручују у Републици или која увозе, као и за услуге које им се пружају, а који су непосредно повезани са верском делатношћу. Право на рефакцију ПДВ може се остварити по поступку и на начин прописаним

одредбама Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04) и 65/05).

Међутим, за промет добара и услуга који обвезник ПДВ врши Православном богословском факултету Универзитета у Београду у циљу изградње ђаконикона Свети Јован Богослов Српске православне цркве која се налази у згради овог факултета, не постоји законски основ за остваривање права на рефакцију ПДВ.

24. Порески третман делимичне испоруке добра које се испоручује без отпреме, односно превоза (грађевински објект)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-268/2006-04 од 24.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби става 3. тачка б) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука

добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним давањима.

Одредбом члана 14. став 1. тачка 3) Закона прописано је да ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза, промет добара настаје даном преноса права располагања на добрима примаоцу.

Ако се врши делимична испорука добра које се испоручује без отпреме, односно превоза, а која постоји у случају када је за испоруку одређених делова економски дељиве испоруке посебно уговорена накнада, промет добра настаје даном преноса права располагања на делимичној испоруци добра примаоцу (ст. 3. и 4. члана 14. Закона).

Одредбом члана 5. став 1. Закона прописано је да се прометом услуга, у смислу овог закона, сматрају сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према ставу 3. тачка 3) истог члана Закона, прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца.

Одредбом члана 15. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се услуга сматра пруженом даном када је завршено појединачно пружање услуге.

Сагласно одредбама ст. 3. и 4. истог члана Закона, делимична услуга, која постоји ако је за одређене делове економски дељиве услуге посебно уговорена накнада, сматра се извршеном у време када је окончано пружање тог дела услуге.

Одредбом члана 16. тач. 1) и 2) Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) наплата, ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга.

У складу с одредбама члана 120. ст. 1. и 2. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03), инвеститор обезбеђује стручни надзор у току грађења објекта, односно извођења радова за које је издато одобрење за изградњу, а који обухвата: контролу да ли се грађење врши према одобрењу за изградњу, односно према главном пројекту; контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива; проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација који се уграђују; давање упутстава извођачу радова; сарадњу са пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова и решавање других питања која се појаве у току извођења радова.

Сагласно одредби члана 4. Правилника о начину и поступку вршења стручног надзора у току грађења објекта („Сл. гласник РС“, бр. 105/03), стручни надзор се обезбеђује од почета грађења објекта до његовог завршетка и издавања употребне дозволе и обухвата све фазе грађења.

Према одредбама члана 12. Правилника, надзорни орган у току вршења стручног надзора писмено констатује над којим радовима врши стручни надзор, уочене недостатке при извођењу радова, мере које је предузео или ја на њих упутио извођача радова, односно одговорног извођача радова, рокове које је дао за њихово отклањање, примедбе у погледу квалитета и динамике грађења, као и друге податке који су битни за праћење тока грађења објекта. Наведене податке надзорни орган уноси у грађевински дневник који оверавају својим потписом и печатом надзорни орган и одговорни извођач радова.

У смислу наведених законских одредби, када обвезник ПДВ – извођач радова у току изградње грађевинског објекта испоставља инвеститору привремене ситуације, сматра се да је даном овере привремене ситуације од стране надзорног органа извршена делимична испорука грађевинског објекта, односно делимична грађевинска услуга. Даном овере коначне ситуације од стране надзорног органа извршена је испорука грађевинског објекта, односно промет грађевинске услуге.

У случају када обвезник ПДВ, ангажован од стране извођача грађевинских радова као подизвођач радова, у току изградње грађевинског објекта испоставља извођачу радова привремене ситуације, при чему је извођач радова ангажовао надзорни орган, сматра се да је даном овере привремене ситуације од стране надзорног органа извршена делимична испорука грађевинског објекта, односно делимична грађевинска услуга од стране подизвођача извођачу радова. Даном овере коначне ситуације од стране надзорног органа извршена је испорука грађевинског објекта, односно промет грађевинске услуге од стране подизвођача извођачу радова.

Међутим, у случају када извођач радова није ангажовао надзорни орган, делимична испорука грађевинског објекта, односно делимична грађевинска услуга извршена је даном испостављања привремене ситуације од стране подизвођача извођачу радова, док је даном испостављања коначне ситуације извршена испорука грађевинског објекта, односно промет грађевинске услуге од стране подизвођача извођачу радова.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

- 1. а) Утицај пореске контроле на износ пословне добити исказане у финансијском извештају – билансу успеха**
- б) Обрачун амортизације у пореске сврхе у случају када обвезник набави материјално средство (опрему) путем финансијског лизинга**
- ц) Порески третман издатака у виду донација за спортске, образовне, научне и верске намене**
- д) Порески третман издатака обвезника у виду добровољног прилога за АП Косово и Метохија у акцији коју је спроводила Влада Републике Србије**
- е) Третман фундаменталне грешке са становишта Закона о порезу на добит предузећа**
- ф) Порески третман расхода насталих по основу обезвређења имовине**
- г) Порески кредит из члана 49. Закона о порезу на добит предузећа у случају када порески обвезник раскине уговор о раду са једним бројем запослених**

х) Порески третман отписа вредности појединачних потраживања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00325/2006-04 од 25.12.2006. год.)

а) Према члану 6. став 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01...84/04, у даљем тексту: Закон) опорезива добит утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом.

Наиме, правна лица достављају финансијске извештаје Народној банци Србије – Центру за бонитет (НБС) која врши пријем, контролу и обраду тих извештаја. Исправка података у финансијском извештају врши се, на захтев НБС, уколико се у контроли и обради утврде недостаци или неправилности у складу са Одлуком о начину на који НБС прима финансијске извештаје и обрађује податке из тих извештаја („Сл. гласник РС“, бр. 15/05 и 83/05). Након тога, подаци из финансијских извештаја уносе се у регистар финансијских извештаја. У складу са поменутом Одлуком НБС, НБС је одговорна за истоветност података из регистра финансијских извештаја са подацима из примљених финансијских извештаја.

Према томе, у поступку пореске контроле не мења се износ пословне добити исказане у финансијском извештају – биланс успеха.

У вези пореске контроле, Министарство указује да је чланом 69. Закона прописано да ако се у поступку пореске контроле утврди да је пореска пријава непотпуна, да садржи нетачне податке или да постоје други недостаци и неправилности од значаја за утврђивање пореске обавезе, Пореска управа утврђује пореску обавезу за порески период, односно месечну аконтажију за текућу годину, у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Према члану 116. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02...61/05), пореска контрола (канцеларијска и теренска) је поступак провере и утврђивања законитости и правилности испуњавања пореске обавезе који Пореска управа врши у складу с овим законом.

б) Према члану 6. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 53/04, 11/05 и 51/05) у оквиру рачуна 023 – Постројења и опрема, исказује се код примаоца лизинга и опрема узета у финансијски лизинг и за њу се, у складу с прописима о рачуноводству и МРС, односно МСФИ, обрачунава амортизација.

По одредби члана 10. ст. 1. и 2. Закона, амортизација сталних средстава признаје се као расход у износу и на начин утврђен овим законом, при чему стална средства (за која се обрачунава пореска амортизација) обухватају материјална средства чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто плате по запосленом у

Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, као и нематеријална средства.

Министарство сматра, према томе, да у случају када набави материјално средство (конкретно, опрему) путем уговора о финансијском лизингу (чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици), које води у својим пословним књигама на рачуну 023 – Постројења и опрема и обрачунава амортизацију у пореском периоду за ту опрему у рачуноводствене сврхе, обвезник за ову опрему у истом периоду треба да обрачуна амортизацију по пореским прописима, у складу са Законом, која се признаје у пореском билансу јер се ради о материјалном средству евидентираном код обвезника које испуњава услове из члана 10. Закона за обрачун амортизације.

ц) Према члану 15. ст. 1. до 3. Закона, издаци за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске, заштиту животне средине и спортске намене, признају се као расход у износу највише до 3,5% од укупног прихода.

Издаци за хуманитарне намене признају се само ако су извршени преко хуманитарних организација регистрованих за те намене.

Издаци за улагања у области културе признају се као расход у износу највише до 1,5% од укупног прихода.

Према томе, збирни издаци у пореском периоду у виду донација за спортске, образовне, научне и верске намене, који су

извршени у износу мањем од 3,5% од укупног прихода, признају се у пореском билансу обвезника када су непосредно учињени лицима регистрованим за те намене јер за наведене намене није прописан услов да се морају вршити преко хуманитарних организација.

Издаци за улагања у области културе признају се уколико су извршени у складу са Правилником о улагањима у области културе која се признају као расход („Сл. гласник РС“, бр. 9/02).

д) Како је наведено, у складу са Законом, издаци за хуманитарне намене признају се само ако су извршени преко хуманитарних организација регистрованих за те намене.

Издаци обвезника учињени као добровољни прилог за АП Косово и Метохија у акцији коју је спроводила Влада Републике Србије за помоћ АП Косово и Метохија (нпр. за здравствене, образовне, научне, верске намене) могу се признати у пореском билансу у складу са чланом 15. ст. 1. до 3. Закона, уколико су прикупљена средства, по програму Владе, коришћена за наведене намене које се признају као расход.

е) Према члану 25а став 2. Закона, фундаменталном грешком сматра се грешка дефинисана на начин како је то учињено у међународним рачуноводственим стандардима (МРС), конкретно у МРС 8, ако за више од 2% мења опорезиву добит, односно губитак исказан у пореском билансу.

Према томе, уколико се грешка настала у претходном пореском периоду сматра фундаменталном грешком у складу са

МРС 8 (као и усвојеном рачуноводственом политиком обвезника у складу са овим МРС), а за више од 2% мења опорезиву добит, односно губитак исказан у пореском билансу, таква грешка сматра се фундаменталном грешком у смислу Закона.

Фундаменталну грешку коју уочи обвезник исправља у финансијском извештају (корекцијом почетног стања нераспоређене добити или губитка из ранијих година – као да грешка није ни настала), што је основ за подношење новог пореског биланса и измењену пореску пријаву за период за који је грешка установљена.

У пореској контроли, у складу са чланом 69. Закона, ако се у поступку пореске контроле утврди да је пореска пријава непотпуна, да садржи нетачне податке или да постоје други недостаци и неправилности од значаја за утврђивање пореске обавезе, Пореска управа утврђује пореску обавезу за порески период, односно месечну аконтацију за текућу годину, у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Наиме, сагласно члану 116. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02...61/05), пореску контролу, односно поступак провере и утврђивања законитости и правилности испуњавања пореске обавезе врши Пореска управа у складу с овим законом.

ф) Према члану 22в Закона, на терет расхода у пореском билансу не признају се расходи настали по основу обезвређења имовине, које се утврђује као разлика између набавне цене

имовине утврђене у складу с овим законом и њене процењене надокнадиве вредности, осим у случају оштећења услед више силе.

У случају када обвезник набави средство (у конкретном случају, некретнину) које је приликом набавке и почетног признавања у књиговодству класификовано као добро, односно као роба намењена продаји (у складу са МРС 2 – залихе) и чије је евентуално накнадно вредновање у књиговодству, у складу с наведеним МРС, а за потребе реалне вредности залиха робе, вршено на дан годишњег биланса (при чему се може исказати обезвређење имовине уколико је процењена нето продајна вредност нижа од њене набавне вредности, утврђене у складу с прописима о рачуноводству и ревизији и МРС), Министарство финансија сматра да се продаја некретнине у току наредног пореског периода по цени нижој од њене, на наведени начин утврђене, вредности у књиговодству, у моменту продаје не може сматрати обезвређењем средстава у смислу члана 22в Закона.

г) Према члану 49. Закона, који се примењује од 1.8.2004. године, обвезнику који на неодређено време запосли нове раднике обрачунати порез на добит предузећа умањује се у пореском периоду за износ једнак износу који чини 100% бруто зарада, односно плата исплаћених тим запосленима, увећаних за припадајуће јавне приходе плаћене на терет послодавца.

Порески кредит признаје се и у случају када порески обвезник раскине уговор о раду са једним бројем запослених, ако у истом пореском периоду запосли више лица на неодређено време него што је број запослених са којима је раскинут уговор о раду.

Наведене одредбе односе се на раднике који су запослени на неодређено време после 1.8.2004. године. То значи да обвезник за повећан број радника које је запослио на неодређено време у 2004. години (после 1.8.) и 2005. години има право на порески кредит у складу са Законом и у случају раскида уговора о раду са једним бројем запослених (ако у истом пореском периоду запосли више лица на неодређено време него што је број запослених са којима је раскинут уговор о раду). Тако обвезник не губи право на порески кредит због отказа уговора о раду радницима који су запослени пре 1.8.2004. године, с тим што се право на порески кредит остварује само у пореском периоду када су запослени нови радници (не може се пренети у наредни порески период).

Према члану 53. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 84/04) обвезник који је до дана ступања на снагу овог закона (1.8.2004. год.) стекао право и започео коришћење пореске олакшице по члану 49. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02 и 43/03) за запошљавање нових радника на неодређено време, наставља са коришћењем те олакшице до истека рока њеног коришћења, под условима који су били прописани одредбама тог члана.

Према члану 49. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02 и 43/03), обвезник је губио право на пореско ослобођење уколико је у периоду од две године од дана запослења и годину дана пре дана запослења смањио број запослених на неодређено време, при чему се под смањењем броја

запослених сматрао престанак радног односа запосленог по основу отказа уговора о раду од стране послодавца.

Тако, уколико је обвезник у 2004. и 2005. години наставио са коришћењем пореске олакшице из члана 49. ранијег Закона о порезу на добит предузећа, а смањив је број запослених (конкретно, радници запослени током 1996. и 1999. године) у смислу тадашње одредбе члана 49, с обзиром да се коришћење наставља под условима који су били прописани одредбама тог члана, обвезник губи право на порески кредит за те раднике (за које је наставио коришћење пореског кредита по ранијој одредби члана 49). У том случају, у складу са ставом 5. тадашњег члана 49. Закона, обвезник је дужан да плати порез који би иначе платио да није користио пореску олакшицу, индексирани стопом раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Напомињемо, међутим, да се престанак радног односа по основу отказа уговора о раду од стране послодавца односи само на запослене на неодређено време јер се у ставу 3. тадашњег члана 49. позивало на смањење броја запослених у смислу ст. 1. и 2. овог члана, а запосленима у смислу става 1. сматрали су се само запослени на неодређено време.

х) Према члану 16. Закона, на терет расхода признаје се отпис вредности појединачних потраживања, осим потраживања из члана 7а тачка 2) овог закона, под условом:

1) да се несумњиво докаже да су та потраживања претходно била укључена у приходе обвезника;

2) да је то потраживање у књигама пореског обвезника отписано као ненаплативо;

3) да порески дужник пружи доказе о неуспелој наплати тих потраживања судским путем.

Према томе, уколико наведени услови нису кумулативно испуњени (није вршен покушај наплате потраживања судским путем), отпис таквих потраживања не признаје се у пореском билансу.

Напомињемо да у сваком конкретном случају Пореска управа, на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника, као и других исправа и доказа, утврђује чињенично стање у складу с прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

2. Утврђивање пореза на добит предузећа код закључења стечајног поступка

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00332/2006-04 од 11.12.2006. год.)

Чланом 34. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01...84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да добит утврђена у поступку ликвидације обвезника подлеже опорезивању. Добит обвезника у току ликвидације утврђује се као позитивна разлика имовине обвезника са краја и са почетка ликвидационог поступка.

Према ставу 3. истог члана, обвезник је дужан да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву и порески биланс са стањем на дан окончања поступка ликвидације.

Одредбе члана 34. Закона примењују се и у поступку стечаја, сагласно члану 37. Закона.

Према томе, предузеће које је у поступку стечаја има обавезу да на дан закључења стечајног поступка утврди, за одговарајући период, добит остварену у поступку стечаја која подлеже опорезивању. Добит се, имајући у виду специфичност пословања обвезника у поступку стечаја, утврђује на начин уређен чланом 34. став 2. Закона.

У том смислу, обвезник саставља порески биланс на Обрасцу ПБ 1, који се попуњава у складу са Законом и на начин прописан Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 139/04), у коме исказује добит пословне године утврђену у поступку стечаја, у складу са чланом 34. став 2. Закона – као позитивну разлику имовине (укупне имовине) обвезника са краја и са почетка ликвидационог, односно стечајног поступка.

У конкретном случају, када се при закључењу стечајног поступка књижи приход по основу смањења обавеза према стечајним повериоцима (приходовање закључног затварања дела неизмирених обавеза према стечајним повериоцима у завршном стечајном билансу), с обзиром да се овим не утиче на промену вредности стечајне масе, односно имовине обвезника (некретнине, постројења, опрема, залихе, готовина и др.), односно не повећава

разлика између имовине обвезника на крају стечајног поступка у односу на почетак стечајног поступка у смислу члана 34. став 2. Закона, Министарство финансија сматра да приход од затварања обавеза не треба укључити у добит пословне године у пореском билансу, дакле ни у пореску основицу обвезника над којим се закључује поступак стечаја.

Напомињемо, међутим, да се свако повећање имовине у току стечајног поступка, односно позитивна разлика имовине обвезника на крају у односу на почетак стечајног поступка, сматра добитком и опорезује по члану 34. Закона.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порески третман преноса права својине на непокретности када исти није извршен по прописима који су били у примени када је основ преноса настао

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-000230/2006-04 од 14.12.2006. год.)

1. Одредбом члана 23. тач. 1), 5) и 7) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду стварних права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона, права коришћења градског односно јавног или осталог грађевинског земљишта, независно од његове површине, односно права на експроприсаној непокретности – ако се експропријација врши ради изградње стамбених или привредних објеката.

Према одредби члана 24а Закона, преносом уз накнаду, у смислу тог закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Одредбом члана 45. став 2. Закона о порезима на имовину прописано је да се не плаћа порез на пренос апсолутних права на непокретности по одредбама Закона на који се, по прописима који

су били у примени када је основ преноса настао и пренос извршен у складу с прописима, а до ступања на снагу Закона, овај порез није плаћао.

Према члану 3. Закона о порезу на промет непокретности и права (прочишћен текст – „Сл. гласник РС“, бр. 22/85), не сматра се прометом непокретности, у смислу тог закона, пренос извршен по прописима о експропријацији.

Дакле, ако је у конкретном случају (како произилази из достављеног захтева) 16. априла 1986. године утврђен општи интерес за експропријацију непокретности, али решење надлежног органа о преносу права својине по основу експропријације није донето, нити је поступак за његово доношење покренут (тј. могућност за подношење предлога за експропријацију дата у закону којим се уређује експропријација и утврђена решењем о утврђивању општег интереса није коришћена), нема основа за утврђивање пореза на пренос апсолутних права применом одредбе члана 23. тачка 7) Закона, јер основ преноса није настао.

То произилази и из става Министарства финансија – Сектор за имовинско-правне послове датог у мишљењу бр. 465-01-215/2005-07 од 14.10.2005. године, према коме „у одговорима које сте добили од Општинске управе у Кладову и ЈП ‘Бердап’ из Кладова, речено је да они немају решења о експропријацији, нити су она икада донета за насеље ‘Суваја’ Брза Паланка, јер поступак за њихово доношење није ни покренут, из чега произилази да могућност за подношење предлога за експропријацију дата у закону и утврђена наведеним решењем Скупштине општине Кладово (решење о утврђивању општег интереса) није уопште искоришћена. Имајући у виду наведено чињенично стање, као и одредбе Закона о експропријацији, мишљења смо да се у конкретном случају не ради о преносу апсолутних права по одредбама Закона о експропријацији“.

2. У захтеву за мишљење наводи се да је, у конкретном случају, на основу решења о утврђивању општег интереса за

експропријацију непокретности, ЈП „Ђердап“ закључило уговоре са „ранијим сопственицима непокретности“ којима се регулишу облик и висина накнаде за експроприсане непокретности, као и рок исплате накнаде.

Да би Министарство дало правни став у вези са пореском обавезом на пренос апсолутних права потребно је да се прецизира шта је у конкретном случају био правни основ да сопственик непокретности постане „ранији сопственик“ коме се исплаћује накнада тј. да ли је између лица које накнаду даје и лица које накнаду прима икада сачињен правно посао који за предмет има пренос права својине на конкретној непокретности (с обзиром да решење о експропријацији није донето) или је у вези са престанком права својине тих лица донет коначан акт државног органа или правоснажна судска одлука, те да ли је ЈП „Ђердап“ уписано као власник (или ималац другог права из члана 2. став 1. тач. 2) до 5) Закона) у прописаним јавним књигама о евиденцији непокретности на непокретностима за које се накнада исплаћује и, ако јесте, која исправа је представљала правни основ таквог уписа.

Наиме, према одредбама чл. 23-24а Закона произилази да се порез на пренос апсолутних права плаћа на пренос уз накнаду права побројаних у наведеним одредбама (ако се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност, у складу с одредбама закона којим се уређује порез на додату вредност).

3. На пренос земљишта без накнаде по основу Решења Скупштине општине Кладово из 2005. године који се врши у сврху обезбеђења плацева за пресељење мештана засеока Суваја, а на име накнаде за експроприсане непокретности, порез на пренос апсолутних права се плаћа.

Наиме, одредбом члана 23. тачка 5) Закона прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду права коришћења градског, односно јавног или осталог грађевинског земљишта – независно од његове површине. Преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра се и стицање права сво-

јине и других права из члана 23. Закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа (члан 24. Закона).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права на пренос по основу решења државног органа је лице на које се преноси апсолутно право – у конкретном случају ЈП „Бердап“ (члан 25. став 5. Закона).

4. Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају, на основу пружених доказа, цени надлежни порески орган.

2. Порески третман преноса апсолутних права на непокретности у друштвеној својини приликом имовинско-правног разграничења између Пољопривредне корпорације „Београд“ а.д. и Земљорадничке задруге „Бољевци“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00926/2006-04 од 14.12.2006. год.)

Физичка деоба имовине правног лица по основу статусне промене – поделе, у функцији извршења деобног биланса, у сразмери са расподелом активе и пасиве исказане у деобном билансу, не представља пренос уз накнаду у смислу одредаба Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) што значи да се по том основу порез према одредбама наведеног закона не плаћа (независно од тога да ли се деоба врши правним послом или по основу одлуке суда), уколико правни претходник уз накнаду у облику акција или удела у правном следбенику није добио и новчану накнаду која прелази 10% номиналне вредности добијених акција, односно удела.

Када се физички дели имовина правног лица по основу статусне промене – поделе у несразмери са расподелом активе и пасиве исказане у деобном билансу, на разлику између стечених и припадајућих права према деобном билансу плаћа се одговарајући порез, и то:

- на стицање без накнаде – порез на наслеђе и поклон,
- на стицању уз накнаду – порез на пренос апсолутних права,

уколико је реч о преносу права који не подлеже плаћању пореза на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Наводи из захтева да су уговорне стране у периоду који претходи закључењу уговора пословале у оквиру истог правног лица, као и да су уговором констатовале да је предметна непокретност у државини једне уговорне стране, а да је као носилац права коришћења и располагања на њој у земљишним књигама уписана друга уговорна страна, те да су сагласне да се на основу Уговора о имовинско-правном разграничењу, ради усаглашавања правног са фактичким стањем, као носилац права коришћења и располагања на тим непокретностима код надлежног земљишно-књижног суда упише лице у чијој је државини предметна непокретност, нема за порескоправну последицу непостојање предмета опорезивања порезом на поклон, односно порезом на пренос апсолутних права, осим ако обвезник пореза пружи доказе пореском органу да се пренос права на непокретности у конкретном случају врши у функцији извршења деобног биланса, у сразмери са расподелом активе и пасиве и да правни претходник (уз накнаду у облику акција или удела у правном следбенику) није добио и новчану накнаду која прелази 10% номиналне вредности добијених акција, односно удела.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, на основу пружених доказа, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

3. Порески третман донације у новцу коју по основу уговора о донаторству предузеће уплаћује фудбалском клубу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00350/2006-04 од 4.12.2006. год.)

Одредбама члана 14. став 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на наслеђе и поклон плаћа и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, уделе у правном лицу, хартије од вредности, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног и друге покретне ствари.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретном стварима из ст. 1. до 4. овог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу с прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Примање новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу даваоцу (промет добара или услуга) не сматра се предметом опорезивања ПДВ.

Порез на наслеђе и поклон не плаћа се на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара (члан 20. Закона).

Према томе, на поклон – донацију у новцу који се фудбалском клубу исплаћује на основу уговора о донаторству (ако се на ту

донацију не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује ПДВ), што подразумева да фудбалски клуб по том основу нема обавезу противчинидбе према донатору, плаћа се порез на наслеђе и поклон, уколико појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ није мањи од 9.000 динара, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Према одредби члана 15. ст. 1. и 2. Закона, обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. став 3. Закона је резидент Републике за предмет који се налази на територији Србије и Црне Горе, или у иностранству. Обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. став 3. Закона је нерезидент Републике за предмет који се налази на територији Републике.

С тим у вези, предузеће које је донатор у конкретном случају, у складу с наведеним одредбама Закона о порезима на имовину, није обвезник пореза на поклон по основу поклона – донације у новцу који по основу уговора о донаторству уплаћује фудбалском клубу.

У конкретном случају обвезник пореза на наслеђе и поклон по основу донације јесте фудбалски клуб.

Обвезник пореза – фудбалски клуб дужан је да поднесе пореску пријаву, са тачним подацима, са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе у року од 10 дана од дана настанка пореске обавезе (у конкретном случају, од дана закључења уговора о донацији – поклону) пореском органу у општини на чијој територији клуб има седиште (члан 35. ст. 1. и 4. Закона).

Порез на поклон готовог новца који предузеће уплаћује фудбалском клубу по основу уговора о донаторству плаћа се по стопи од 5%.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, на основу пружених доказа, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

4. Могућност ослобађања од плаћања пореза на пренос апсолутних права код куповине непокретности (стана) из разлога болести лица које купује непокретност

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01391/2006-04 од 4.12.2006. год.)

Одредбом члана 25. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да је обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права. Лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. Закона).

Законом о порезима на имовину није прописано право на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права из разлога болести лица које купује непокретност (у конкретном случају стан).

5. Пореска стопа пореза на пренос апсолутних права у случају преноса права својине на пољопривредном земљишту које је Планом детаљне регулације окарактерисано као грађевинско земљиште, при чему није извршена промена намене у катастарским књигама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00319/2006-04 од 23.11.2006. год.)

Одредбом члана 30. тач. 1а) и 2) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да

су стопе пореза на пренос апсолутних права пропорционалне и да за пренос апсолутних права на непокретностима пореска стопа износи 5%, изузев за пренос права на пољопривредном и шумском земљишту за који је прописана пореска стопа 2,5%.

Према одредби члана 67. став 1. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03 и 34/06), грађевинско земљиште јесте земљиште на којем су изграђени објекти и земљиште које служи редовној употреби тих објеката, као и земљиште које је, у складу са Законом, одговарајућим планом предвиђено за изградњу и редовно коришћење објеката.

Према одредби члана 3. Закона о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06), пољопривредно земљиште које је у складу са посебним законом одређено као грађевинско до привођења планираној намени користи се за пољопривредну производњу (члан 3. Закона о пољопривредном земљишту).

Према мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 011-00-00144/2006-06 од 15.11.2006. године, „земљиште које је планским актом проглашено за грађевинско, односно чији је статус грађевинског земљишта утврђен ступањем на снагу планског акта, на њега се примењују прописи који се односе на грађевинско земљиште, а исто се само користи као пољопривредно док се не приведе планираној намени“.

Дакле, на пренос апсолутних права на земљишту које је Планом детаљне регулације одређено као грађевинско земљиште, порез на пренос апсолутних права плаћа се по стопи од 5%, па и у случају када у одговарајућим јавним књигама о евиденцији непокретности и правима на њега (у поступку привођења земљишта планираној намени) није извршена промена намене пољопривредног земљишта у грађевинско.

6. Да ли Екуменска хуманитарна организација на средства која прима као хуманитарна организација и која, по пројектима, троши у хуманитарне сврхе има обавезу да обрачунава порез на поклон?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00303/2006-04 од 23.11.2006. год.)

Одредбом члана 14. став 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 135/04) прописано је да се порез на наслеђе и поклон плаћа на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, уделе у правном лицу, хартије од вредности, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног и друге покретне ствари.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретном стварима из ст. 1. до 4. овог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу с прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 15. ст. 2. и 3. Закона, обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. став 3. Закона је резидент Републике за предмет који се налази на територији Србије и Црне Горе, или у иностранству, односно нерезидент – за предмет који се налази на територији Републике.

Порез на наслеђе и поклон не плаћа се на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара (члан 20. Закона).

Дакле, ако је конкретна хуманитарна организација резидент Републике и прими на поклон новчана средства чија појединачна вредност није мања од 9.000 динара, обвезник је пореза на

поклон по том основу (уколико се на такав поклон не плаћа порез на додату вредност, у складу с прописима којима се уређује ПДВ).

Напомињемо да су плаћања пореза на наслеђе и поклон, сходно члану 21. став 1. тачка 5) Закона, ослобођени фондови и фондације – на наслеђену или на поклон примљену имовину која служи искључиво за намене за које су фонд и фондација основани.

Према томе, уколико је Екуменски хуманитарна организација уписана у прописани регистар фондова, односно фондација који води Министарство културе (о чему то министарство доноси одговарајуће решење сагласно Закону о задужбинама, фондацијама и фондовима – „Сл. гласник РС“, бр. 59/89), на новчана средства која добија без накнаде ради остварења циљева због којих је као фондација, односно фонд основана, порез на наслеђе и поклон се не плаћа.

7. Постојање правне могућности да једно правно лице средствима са свог рачуна измири пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права другог лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-00911/2006-04 од 22.11.2006. год.)

Према одредби члана 23. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 135/04, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса уз накнаду права својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пољном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног.

Према одредби члана 24. Закона, преносом уз накнаду, у смислу Закона о порезима на имовину, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа ПДВ, у складу са законом којим се уређује ПДВ.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. и 24. Закона (члан 25. став 1. Закона).

Одредбом члана 42. став 2. Закона о порезима на имовину прописано је да лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза.

Према томе, када једно лице које није обвезник ПДВ правним послом пренесе уз накнаду право својине на употребљаваном моторном возилу другом лицу, на тај пренос плаћа се порез на пренос апсолутних права.

Када друго лице – обвезник ПДВ право својине на употребљаваном моторном возилу (стеченом по основу купопродаје) пренесе уз накнаду (прода) трећем лицу, на тај пренос плаћа се ПДВ.

Према члану 19. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 62/06, у даљем тексту: ЗПППА), испуњење пореске обавезе састоји се у плаћању, о доспелости, дугованог износа пореза. Пореску обавезу испуњава непосредно порески обвезник, осим у случају када је овим законом или другим пореским законом прописано да је друго лице одговорно за испуњење пореске обавезе пореског обвезника.

Чланом 12. ЗПППА, између осталог, прописано је да је порески обвезник порески дужник (порески јемац, исплатилац прихода пореском обвезнику, порески посредник и остала правна и физичка лица која дугују какву радњу из порескоправног односа) који је обавезан да плати порез.

Такође, одредбом члана 148. Закона о облигационим односима („Сл. лист СРЈ“, бр. 29/78 ... 44/99), поред осталог, прописано је да уговор ствара права и обавезе за уговорне стране.

Према томе, правно лице које, у конкретном случају, није уговорна страна у уговору о преносу права својине на употребљаваном моторном возилу закљученом између физичког лица и другог правног лица, није ни порески обвезник, а ни јемац за измирење пореске обавезе настале по основу уговора о купопродаји, те не постоји правни основ да плати пореску обавезу.

8. Порески третман решења о наслеђивању у које је унет споразум о деоби заоставштине између наследника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-000335/2006-04 од 14.11.2006. год.)

Одредбом члана 21. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник првог наследног реда, брачни дуг и родитељ оставиоца, односно поклонопримац првог наследног реда и брачни друг поклонодавца.

Према томе, наследници првог наследног реда (у конкретном случају, син и ћерка оставилаца) не плаћају порез на наслеђе и поклон.

Према одредби члана 122. став 3. Закона о ванпарничном поступку („Сл. гласник СРС“, бр. 25/82 и 48/88 и „Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 18/08), ако у поступку за расправљање заоставштине сви наследници споразумно предложе деобу и начин деобе, суд ће овај споразум унети у решење о наслеђивању.

С тим у вези, уколико се споразумом о деоби заоставштине деоба између наследника врши у сразмери са њиховим идеалним сувласничким деловима, порез на наслеђе и поклон се не плаћа.

У конкретном случају, с обзиром да су оба наследника наследила заоставштину у по $\frac{1}{2}$ идеална дела, уколико вредност непокретности које споразумном деобом добија један наследник одговара вредности коју добија други наследник, на физичку деобу непокретности по том споразуму не плаћају се порези по одредбама Закона о порезима на имовину.

Међутим, ако се споразумом врши деоба заоставштине која није у сразмери са идеалним сувласничким деловима наследника, са пореског становишта сматрамо да се таквом деобом врши пренос права на разлици између права стечених деобом и идеалног сувласничког дела, на који се плаћа порез на поклон (уколико је стицање тог дела извршено без накнаде), а обвезник пореза је стицалац права.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, а, пре свега, да ли је деоба права на непокретности по основу споразума о деоби заоставштине извршена у сразмери са идеалним сувласничким деловима или не, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

9. Порески третман преноса права својине на непокретности у Републици, која на дан закључења уговора постоји, уз накнаду коју чини право својине на другој непокретности која на дан закључења уговора не постоји – будућој ствари

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00525/2006-04 од 31.10.2006. год.)

Према одредбама члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Одредбом члана 24а Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Одредбом члана 27. ст. 1. до 3. Закона прописано је да је основица пореза на пренос апсолутних права уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности. Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 20 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу с одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности. Ако порески орган у року из става 2. овог члана не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена.

Кад се једно право на непокретности на територији Републике Србије размењује за истородно апсолутно право на непокретности на тој територији, пореску основицу чини разлика тржишних вредности права која се размењују (члан 28. Закона).

Уговор којим се право својине на непокретности у Републици преноси уз накнаду коју чини право својине на другој непокретности у Републици (целој или њеном делу) која на дан закључења уговора не постоји (њена изградња тек предстоји) нема карактер уговора о размени код кога се основица пореза на пренос апсолутних права утврђује применом одредбе члана 28. Закона (као разлика тржишних вредности), већ уговора по основу кога се врше два преноса права својине на непокретности уз накнаду: на (првој) непокретности која у моменту закључења уговора постоји и на (другој) непокретности која је у моменту закључења уговора будућа ствар (који пренос ће се извршити пошто непокретност настане).

Према томе, када се право својине на непокретности у Републици која на дан закључења уговора постоји пренесе уз накнаду коју чини право својине на другој непокретности која на дан закључења уговора не постоји – будућој ствари (нпр. преноси се право својине на кући која ће се рушити и земљишту на којем се кућа налази за право својине на стану у објекту који ће се градити на том месту), ради се о преносу уз накнаду права на постојећој и преносу права на будућој непокретности на које преносе се плаћа порез, и то:

1. на пренос права својине на непокретности која у моменту закључења уговора постоји:

– ако је изграђена до 31. децембра 2004. године, плаћа се порез на пренос апсолутних права;

– ако, у конкретном случају, није реч о првом преносу права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта, независно од дана када је изградња завршена – плаћа се порез на пренос апсолутних права;

– ако преносиоци права нису обвезници ПДВ – плаћа се порез на пренос апсолутних права;

– ако је конкретна непокретност грађена од 1. јануара 2005. године и ако су преносиоци права обвезници ПДВ који у оквиру обављања делатности врше први пренос права располагања те непокретности уз накнаду – плаћа се ПДВ.

2. на пренос права својине на (целој или делу) непокретности која у моменту закључења уговора има карактер будуће ствари (у конкретном случају, уговор је закључен октобра 2005. године, што значи да је изградња непокретности започета након 1. јануара 2005. године):

– ако је преносилац обвезник ПДВ, који у оквиру обављања делатности врши први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта – плаћа се ПДВ;

– ако пренос својине на том објекту врши лице које није обвезник ПДВ – плаћа се порез на пренос апсолутних права;

– на други и сваки следећи пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта, односно на пренос уз накнаду права својине на тим непокретностима – плаћа се порез на пренос апсолутних права.

На пренос на који, по основу размене постојеће непокретности за будућу ствар, постоји пореска обавеза на пренос апсолутних права, пореска основица утврђује се применом члана 27. ст. 1. до 3. Закона, након настанка пореске обавезе.

У смислу члана 29. ст. 1. и 2. Закона, пореска обавеза пореза на пренос апсолутних права за непокретност која на дан закључења уговора постоји настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права, а за непокретност која на дан закључења уговора представља будућу ствар, пореска обавеза настаје примопредајом, односно ступањем у посед те непокретности.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. а) Порески третман поклона стана запосленом од стране послодавца у случају када уговор о поклону стана у претежном делу није извршен

б) Порески третман дуга по основу дела неисплаћене купопродајне цене због недостатака ствари (рекламације на изведене радове на непокретности) који продавац стана отписује купцу (физичком лицу) као ненаплативо потраживање, као и у случају отписа дуга услед дугогодишње немогућности да се наплати потраживање

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00325/2006-04 од 25.12.2006. год.)

Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак (члан 1. став 1).

Сагласно одредби чл. 2. и 4. Закона, порез на доходак грађана плаћа се на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети Законом, независно да ли су остварени у новцу, натури, чињењем или на други начин.

а) У случају кад уговор о поклону непокретности – стана, закључен између запосленог као поклонопримца и послодавца као

поклонодавца, у претежном делу није извршен (како је наведено у допису, предметни стан је у моменту закључења уговора био у изградњи и поклонопримац по основу тог уговора никад није ступио у посед стана), већ је извршен пренос уговора којим је ранија обавеза престала, а нова настала јер су се уговорне стране сагласиле да постојећу (једнострану) обавезу из уговора о поклону замене новом (двостраном) обавезом која има исти предмет (стан), али различит правни основ – на основу уговора о купопродаји предметне непокретности (стана), сматрамо да нема чињења погодности запосленом од стране послодавца на основу уговора о поклону који *de facto* није извршен. Сагласно томе, мишљења смо да у том случају нема правног основа за обрачун пореза на зараду по члану 14. Закона.

Како, према наводима изнетим у допису, у конкретном случају није ни било остваривања прихода од стране физичког лица – запосленог, јер уговор о поклону није извршен, већ је на основу уговора о купопродаји непокретности, којим је извршен пренос уговора о поклону непокретности пре него што је стан изграђен и предат у посед запосленом као поклонопримцу и о чему постоји правно валидна документација, физичко лице – запослени платио у целости купопродајну цену непокретности која одговара тржишној цени у месту где се налази непокретност, сматрамо да у конкретном случају, под наведеним условима, нема правног основа да се обрачуна порез на зараде.

б) У вези пореског третмана дуга по основу, како се наводи, дела неисплаћене купопродајне цене због недостатака ствари (рекламације на изведене радове на непокретности), који је продавац стана отписао купцу (физичком лицу) као ненаплативо потраживање, као и у случају отписа дуга услед дугогодишње немогућности да се наплати потраживање, сматрамо да, под одређеним околностима, није предмет опорезивања порезом на доходак грађана.

1) У случају кад продавац отпише купцу (физичком лицу) део потраживања по основу купопродајне цене утврђене уговором

о купопродаји непокретности (новоизграђени стан у конкретном случају) као ненаплативо потраживање из разлога рекламације купца на квалитет изведених радова (прокишњавање и други недостаци иако је непокретност изграђена у свему према прописима и правилима струке), а кад не постоји могућност отклањања недостатака на купљеним стварима, по мишљењу Министарства нема основа за опорезивање порезом на доходак грађана, под одређеним околностима.

Напомињемо да због постојања наведених околности које су од непосредног утицаја на висину купопродајне цене изграђене непокретности – стана (нпр. незадовољавајући квалитет изведених грађевинско-занатских радова, уграђеног материјала и сл.), уколико се уговорне стране сагласе у погледу снижења висине купопродајне цене сразмерно квалитету изведених радова, потребно је да сачине писани споразум у одређеној форми којим прецизно регулишу међусобни однос (права и обавезе), поред осталог, у погледу висине новоутврђене купопродајне цене непокретности, односно износ умањења цене услед наведених околности. У том смислу, потребно је да износ снижења висине купопродајне цене кореспондира износу висине процењених недостатака утврђених у одговарајућој грађевинско-техничкој документацији.

2) Износ дуга који је физичком лицу као купцу отписан услед дугогодишње немогућности продавца да као поверилац наплати своје потраживање од дужника, иако је продавац благовремено предузео све законом прописане мере обезбеђења, односно наплате свог потраживања (хипотека, јемство, утужење и сл.), али се упркос свим законом прописаним мерама обезбеђења и наплате потраживања оно није могло наплатити, о чему мора да постоји правно валидна документација, по мишљењу Министарства финансија не може се сматрати приходом физичког лица који се опорезује порезом на доходак грађана уколико су испуњени наведени услови обезбеђења и наплате потраживања.

3) Поред тога, указујемо да у сваком конкретном случају када је купац физичко лице, треба учинити неспорним да то

физичко лице није у радном односу, односно да никад није било у радном односу код продавца стана (као послодаваца), као и да није, нити је по било ком основу било радно ангажовано од стране послодаваца (као наручиоца посла), већ да се ради искључиво о облигационо-правном односу између тих лица као уговорних страна по основу уговора о купопродаји предметне непокретности.

Напомињемо да у сваком конкретном случају Пореска управа, на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника, као и других исправа и доказа, утврђује чињенично стање у складу с прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

2. Порески третман прихода које физичко лице оствари по основу продаје појединих предмета своје имовине у оквиру управљања и располагања том имовином

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 414-00-0082/2006-04 од 8.12.2006. год.)

Одредбом члана 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак.

Порез на доходак грађана плаћа се на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети Законом (члан 2. Закона).

Са становишта пореза на доходак грађана приходи које физичко лице оствари по основу продаје појединих предмета своје имовине у оквиру управљања и располагања том имовином (од случаја до случаја) не подлежу плаћању пореза на доходак грађана.

Као доказно средство о продаји појединих предмета сопствене имовине може се прихватити сваки веродостојан документ, односно доказно средство из којег произилази чињеница да се ради о предметима сопствене имовине (уговор, рачун, изјава о

власништву, доказ о задужењу порезом на катастарски приход кад се ради о пољопривредном производу и др.).

Сагласно начелу фактицитета Пореска управа у сваком конкретном случају одређује порески третман прихода које оствари физичко лице.

Наиме, одредбом члана 9. ст. 1. и 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано је да се пореске чињенице утврђују према њиховој економској суштини, а уколико се симулованим правним послом прикрива неки други правни посао, за утврђивање пореске обавезе основу чини десимуловани правни посао.

Напомињемо да је предузетник који је престао са обављањем делатности дужан да поднесе пореску пријаву и порески биланс надлежном пореском органу, у року од 30 дана од дана престанка обављања делатности (члан 94. ст. 2. и 3. Закона), а на основу чега, после извршеног поступка контроле, Пореска управа решењем утврђује коначну пореску обавезу до дана престанка обављања делатности.

3. Порески третман примања запосленог по основу поклона деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01403/2006-04 од 6.12.2006. год.)

Одредбом члана 18. став 1. тачка б) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да се не плаћа порез на зараде на примања запосленог по основу поклона деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића – до 3.000 динара годишње по једном детету.

Према томе, за календарску 2006. годину укупан износ пореског ослобођења на примања запосленог по основу поклона деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића износи 3.000 динара.

Указујемо да ће почев од календарске 2007. године износ пореског ослобођења по предметном основу бити 5.000 динара годишње по једном детету, сагласно одредби члана 7. став 1. тачка 5. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 62/06) која ће се примењивати од 1. јануара 2007. године.

За давање одговора по питању тумачења члана 119. став 2. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05) који се односи на давање пакетића деци запослених, а у вези са правом корисника буџетских средстава да деци запослених обезбеди поклон по предметном основу преко неопорезивог износа који је предвиђен Законом, потребно је обратити се Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, у чијој надлежности је тумачење одредаба Закона о раду.

4. Порески третман прихода које остварују страна физичка лица – резиденти Републике Србије по основу радног односа код иностраног послодавца и радног односа код домаћег послодавца у случају кад домаће правно лице (послодавац) рефундира страном правном лицу део средстава од укупне зараде резидентног физичког лица (сарадника) у висини трошкова на име зараде коју је исплатио инострани послодавац, сагласно уговору са домаћим послодавцем о позајмљивању радне снаге

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-107/2006-04 од 23.11.2006. год.)

Како је наведено у допису, инострано правно лице – централа OMV AG закључила је са OMV Jugoslavija уговор о пружању услуга менаџмента и стављања особља–сарадника на располагање.

Предметним уговором је регулисано да физичка лица – уступљени сарадници упућени од стране централе OMV AG, као позајмљивача радне снаге, на рад код OMV Jugoslavija, као преузи-

маоца позајмљивања, за свој рад у Републици Србији примају зараду од OMV Jugoslavija пошто су закључили уговор о раду и засновали радни однос код тог (домаћег) послодавца који, како је наведено, као исплатилац зараде утврђује и плаћа у Републици Србији припадајуће јавне приходе на зараду, сагласно важећим прописима.

Како се даље наводи у допису, ова физичка лица – уступљени сарадници остала су и даље запослена у централу иностраног правног лица (OMV AG) и примају део зараде коју та централа исплаћује директно на њихов лични банковни рачун, уз обрачун и плаћање пореза и доприноса на зараду у земљи у којој се налази централа иностраног правног лица.

Поред тога, предметним уговором је регулисано да ће OMV Jugoslavija, као противуслугу за слање сарадника, рефундирати OMV AG трошкове „у погледу плата и хонорара које OMV AG по постојећем пословном уговору дотичном сараднику мора да плати“.

Из наведеног дописа и приложеног уговора неспорно је да OMV Jugoslavija за услуге OMV AG по уговору о пружању услуга менаџмента и стављања особља–сарадника на располагање плаћа OMV AG накнаду чија висина је једнака износу зараде и споредних примања које физичка лица–сарадници примају од OMV AG као запослени.

С обзиром да је у конкретном случају реч о плаћању које домаће правно лице (код кога је лице–упућени сарадник запослен) врши страном правном лицу – централу (код кога је упућени сарадник, такође, запослен) у висини зараде коју то страном правно лице као послодавац исплаћује упућеном сараднику, а са циљем накнаде трошкова (рефундирања) у целости страном правном лицу на име његовог дела исплате зараде том сараднику, Министарство сматра да домаће правно лице на терет чијих средстава се фактички исплаћује зарада коју упућени сарадник (страно резидентно физичко лице) остварује од централе, иако није непосредни (директни) исплатилац зараде, представља стварног исплатиоца

зараде упућеног сарадника. Наиме, домаће правно лице је фактички исплатилац и оног дела укупне зараде коју као послодавац исплати запосленом лицу–сараднику, као и оног дела укупне зараде коју исплаћује централа као послодавац, при чему трошак који има по основу зараде рефундира од домаћег послодавца.

Сагласно наведеном, сматрамо да је домаће правно лице, у конкретном случају, као исплатилац зараде у обавези да на остварени приход физичког лица обрачуна порез на зараду у складу са чл. 13. до 16. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон).

Када је реч о плаћању, односно накнади трошкова на начин како је то претходно описано, али у случају када запослено лице–упућени сарадник није запослен код домаћег правног лица (није закључен уговор о раду, већ је лице радно ангажовано по другом основу) на терет чијих средстава се фактички исплаћује накнада на име радног ангажовања тог лица (упућеног сарадника), сматрамо да то примање представља други приход физичког лица који се опорезује по члану 85. Закона.

Према томе, домаће правно лице, у конкретном случају, као стварни исплатилац прихода, у обавези је да по одбитку обрачуна, обустави и уплати порез на доходак грађана зависно од врсте прихода физичког лица, на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу с прописима који важе на дан исплате приходе, сагласно чл. 99. и 101. Закона.

Са становишта обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, с обзиром да се као претходно поставља питање да ли су та лица осигураници по законима који уређују пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, за давање одговора надлежни су Министарство рада, запошљавања и социјалне политике и Министарство здравља, у чијој надлежности је тумачење наведених прописа.

ПОРЕЗ НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

- а) Пореска основица за обрачун пореза на премије осигурања**
- б) Рок за плаћање пореза на премије осигурања**
- ц) Порески третман плаћања премије осигурања односно дела премије осигурања пре издавања годишње полисе осигурања**
- д) Право на повраћај више наплаћеног пореза када у току трајања уговора о осигурању дође до раскида уговора**
- е) Право на повраћај више наплаћеног пореза у случају када до раскида уговора о осигурању дође услед одустанка осигураника**

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-411/2006-04 од 8.11.2006. год.)

а) Одредбом члана 2. став 1. Закона о порезу на премије неживотних осигурања („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на премије осигурања обрачунава и плаћа на премије осигурања којима се, у смислу овог закона, сматра премија осигурања која се састоји од функционалне премије и режијског додатка коју остварују друштва за осигурање,

у коју је укључен и допринос за превентиву, ако је урачунат у функционалну премију (у даљем тексту: премије осигурања).

Сагласно одредби члана 4. Закона, пореска основица за обрачунавање пореза на премије осигурања је износ укупне премије осигурања утврђене уговором о осигурању из члана 1. овог закона.

У складу с наведеним законским одредбама, а према мишљењу Министарства финансија, комерцијални попусти (нпр. сајамски попусти, попусти за обим покрића и др.) предвиђени уговором о осигурању не урачунавају се у основицу за обрачун пореза на премије неживотних осигурања.

б) Одредбама члана 7. ст. 1. и 2. Закона прописано је да обавеза обрачунавања пореза на премије осигурања настаје у тренутку закључења уговора о осигурању, а да порески обвезник плаћа порез на премије осигурања до 10. у месецу за уговоре о осигурању закључене у претходном месецу.

Сагласно наведеним законским одредбама, порез на премије неживотних осигурања плаћа се до 10. у месецу за уговоре о осигурању закључене у претходном месецу, независно од тога да ли је уговором о осигурању предвиђено једнократно плаћање премије осигурања или плаћање премије осигурања у више рата.

ц) Према наведеној одредби члана 7. став 1. Закона, обавеза обрачунавања пореза на премије осигурања настаје у тренутку закључења уговора о осигурању.

Одредбом члана 2. Правилника о начину обрачунавања пореза на премије неживотних осигурања и о садржини и начину вођења евиденције која обезбеђује вршење контроле обрачуна и

плаћања пореза на премије неживотних осигурања („Сл. гласник РС“, бр. 140/04, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се обрачун пореза на премије неживотних осигурања врши применом пореске стопе од 5% на пореску основицу из члана 4. Закона о порезу на премије неживотних осигурања за сваки закључени уговор о послу неживотног осигурања.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, у случају када друштво за осигурање има закључен вишегодишњи уговор са осигураником којим није опредељена премија осигурања (у даљем тексту: вишегодишњи уговор), већ који представља основ за издавање годишње полисе осигурања са проценом ризика за текућу годину, обавеза обрачунавања пореза на премије осигурања настаје у тренутку закључења уговора о осигурању тј. у тренутку издавања годишње полисе.

Када осигураник, који са друштвом за осигурање има закључен вишегодишњи уговор, врши плаћање премије осигурања, односно дела премије осигурања, пре издавања годишње полисе осигурања, друштво за осигурање нема обавезу да по основу тог плаћања обрачуна порез на премије осигурања.

Међутим, ако је друштво за осигурање обрачунало и платило порез на премије осигурања по основу уплата за премију осигурања извршених пре издавања годишње полисе осигурања, при чему је износ пореза на премије осигурања обрачунат на износ укупне премије осигурања утврђене уговором о осигурању тј. годишњом полисом осигурања мањи од износа пореза на премије осигурања који је плаћен по основу уплата извршених пре издавања годишње полисе осигурања, у том случају друштво за осигурање има право да, у складу с одредбама члана 10. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“,

бр. 80/02 ...62/06, у даљем тексту: ЗППА) поднесе Пореској управи захтев за повраћај више наплаћеног пореза, односно да износ више наплаћеног пореза користи као порески кредит.

д) Када у току трајања уговора о осигурању, по основу којег је друштво за осигурање обрачунало и платило порез на премије неживотних осигурања, дође до раскида уговора о осигурању (услед нестанка предмета осигурања или искључивања појединих ризика од стране осигураника) и смањења износа укупне премије осигурања утврђене уговором о осигурању, друштво за осигурање има право да, у складу с одредбом члана 10. ЗППА, поднесе Пореској управи захтев за повраћај више наплаћеног пореза, односно да износ више плаћеног пореза користи као порески кредит.

е) Такође, друштво за осигурање има право на повраћај више наплаћеног пореза, односно право коришћења пореског кредита, и у случају када, услед одустанка осигураника, дође до раскида уговора о осигурању по основу којег осигураник није вршио плаћање премија осигурања, а за који је друштво за осигурање обрачунало и платило порез на премије неживотног осигурања.

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Једнакост обвезника доприноса по основу запослења и по основу обављања самосталне делатности

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 414-00-00122/2006-04 од
14.11.2006. год.)

Одредбом члана 58. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05 и 62/06, у даљем тексту: Закон) прописано је, поред осталог, да за лица која обављају самосталну делатност (предузетници, оснивачи, односно чланови привредног друштва, самостални уметници, свештеници и верски службеници) обавезу плаћања доприноса утврђује решењем Пореска управа.

С обзиром да је одредбом члана 60. Закона прописано да се доприноси из члана 58. овог закона плаћају у року који је законом који уређује порез на доходак грађана утврђен као рок за плаћање пореза по тим основама, предузетници су, сагласно члану 118. тачка 2) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка), у обавези да доприносе за обавезно социјално осигурање на приходе од самосталне делат-

ности, који се утврђују решењем пореског органа и плаћају у виду месечних аконтација – плаћају у року од 15 дана по истеку сваког месеца.

Према одредби члана 51. ст. 1. и 2. Закона, послодавац, као обвезник обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове, дужан је да доприносе обрачуна и уплати истовремено са уплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања. Уколико послодавац не исплати зараду до 30. у текућем месецу за претходни месец, дужан је да, сагласно ставу 3. наведеног члана, најкасније до ток рока обрачуна и уплати доприносе за претходни месец на најнижу основицу из члана 37. Закона. У том случају, послодавац је дужан да приликом исплате зараде за предметни месец, плати разлику између износа доприноса обрачунатог на зараду коју исплаћује за тај месец и износа уплаћеног доприноса обрачунатог на најнижу месечну основицу.

Како из наведених одредаба закона јасно произилази да редовна месечна обавеза плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање постоји и за предузетнике (до 15. у текућем месецу за претходни месец) и за послодавце (до 30. у месецу за претходни месец), Министарство сматра да наводи из дописа, да су „предузетници у неравноправном положају са осигураницима у предузећима“ у погледу остваривања права из здравственог осигурања, нису основани. Према томе, независно од постојања разлике у начину и дужини временског периода за који се врши овера здравствене књижице осигураника – запосленог и предузетника, обавеза плаћања доприноса, у законом прописаним роковима, једнака је за све обвезнике.

ТАКСЕ

Плаћање републичких административних такси за захтеве за давање мишљења о примени републичких прописа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00073/2006-04 од 4.12.2006. год.)

1. Одредбом члана 80. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05) прописано је да су органи државне управе, на тражење физичких или правних лица, дужни да дају мишљење о примени одредаба закона и других општих аката, у року од 30 дана.

Тарифним бројем 1. тачка 2) Тарифе републичких административних такси, која је саставни део Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03-исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05-др. закон и 42/06), прописано је да се за захтев за давање мишљења о примени републичких прописа плаћа републичка административна такса у усклађеном динарском износу од 730 динара.

Дакле, на захтев за давање мишљења о примени републичких прописа републичка административна такса се плаћа, осим у случајевима када је ослобођење од плаћања таксе прописано одредбама чл. 18. и 19. Закона.

Са становишта примене Закона о републичким административним таксама, Министарство финансија сматра да се таксена ослобођења, прописана одредбама члана 19. тач. 1) и 10) Закона, која су прописана за списе и радње у поступцима који се воде по службеној дужности односно за поднеске упућене органима за представке и притужбе не могу применити на захтеве који се под-

носе органима ради давања мишљења о примени републичких прописа.

2. Према одредби члана 14. ст. 1. и 2. Закона, ако обвезник који је дужан да плати таксу непосредно поднесе нетаксиран или недовољно таксиран захтев или поднесак, одговорно лице органа надлежног за пријем захтева или поднеска затражиће од обвезника да плати прописану таксу у року од десет дана од дана подношења захтева или поднеска и упозорити га на последице неплаћања таксе, о чему се на поднетом захтеву, односно поднеску сачињава забелешка.

Ако нетаксиран или недовољно таксиран захтев или поднесак, односно други спис стигне поштом, одговорно лице органа надлежног за одлучивање о захтеву, односно поднеску позваће обвезника писменом опоменом да у року од десет дана од дана пријема опомене плати прописану таксу и таксу за опомену и упозорити га на последице неплаћања таксе.

Према Тарифном броју 146. Тарифе, за опомену којом се обвезник позива да плати таксу плаћа се републичка административна такса у усклађеном динарском износу од 150 динара.

Ако обвезник уплати таксу у року из члана 14. ст. 1. и 2. Закона, сматра се да је захтев, односно поднесак од почетка уредно таксиран (члан 14. став 3. Закона).

Према одредби члана 14. став 4. Закона, ако обвезник не уплати таксу у року из члана 14. ст. 1. и 2. Закона, наплата таксе за захтев и за опомену врши се пре уручења затраженог решења или друге исправе, односно пре саопштења обвезнику да је радња извршена.

Дакле, захтев за давање мишљења о примени републичких прописа подноси се уз доказ о плаћеној републичкој административној такси, која износи 730 динара.

Уколико обвезник таксе поднесе нетаксиран или недовољно таксиран захтев за давање мишљења о примени републичких прописа, по мишљењу Министарства финансија, уручење мишљења може се извршити након плаћања републичке административне таксе у прописаном износу за захтев (ако је захтев за давање мишљења непосредно поднет органу), односно плаћање таксе за захтев и за опомену (ако је захтев за давање мишљења упућен поштом).

ЦАРИНЕ

1. Могућност отварања класичне продавнице на граничном прелазу у објекту који је некада био Duty Free Shop

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-231/2006-17 од 29.12.2006. год.)

Имајући у виду да се објекат (бивши Duty Free Shop) налази између граничне линије и линије где се врши гранична контрола, а коју спроводе органи унутрашњих послова, односно пограничне полиције, потребно је пре започињања било које активности прибавити сагласност органа унутрашњих послова, односно пограничне полиције.

Уколико се добије наведена сагласност, класична продавница се у начелу може отворити у наведеном објекту под условом да се у њој врши продаја домаће робе, као и робе страног порекла на коју су плаћене увозне дажбине, порез на додату вредност и акцизе.

Имајући у виду да се објекат налази између граничне линије и линије где се врши гранична контрола, роба која је купљена у тој продавници подлеже контроли царинског радника као и сва роба коју путник носи са собом.

Контрола царинског радника обухвата смештај робе у продавницу, продају робе, као и враћање непродате робе из продавнице.

О роби која је смештена, као и продатој роби у наведеним објектима мора да се води евиденција и то са подацима који су потребни надлежној царинарници ради идентификације предметне робе и надзора над истом, с тим што мора да се има у виду и начин вођења евиденције који је прописан Правилником о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ.

Пре почетка рада продавнице неопходно је да Управа царина дефинише поступак приликом допремања робе у продавницу, смештаја, начин евидентирања робе, начин и поступак који треба спроводити како би се јасно и поуздано идентификовало да је роба купљена у наведеној продавници, односно да није дошло до мешања робе купљене у тој продавници са другом робом коју путник носи са собом, поступак и евидентирање робе у случају њеног изношења (враћања из продавнице), као и начин и рокове у којима се врши попис робе у продавници и извештава надлежни царински орган.

2. Могућност да ЈП „Скијалишта Србије“ буде ослобођено плаћања царине на увоз једног табача Pisten Bully РВ 280 D са припадајућим прикључцима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00243/2006-17 од 27.12.2006. год.)

Чланом 193. став 1. тачка 4. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05, 62/06) прописано је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина: лица, осим физичких, која се баве научном образовном, културном, спортском, рекреативном, хуманитарном, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заштите природе и културних добара и контролом квалитета животне средине – на робу која се не производи у Србији, а служи непосредно за обављање тих делатности, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила.

Уредбом о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03, 20/04, 24/04, 63/04, 104/04, 44/05, 71/05, 76/05, 106/05, 5/06, 47/06, 86/06) прописано је да ради коришћења повластице из члана 193. став 1. тачка 4. Царинског закона корисник повластице подноси царинском органу:

1) извод из регистра надлежног органа да се корисник бави научном, образовном, културном, спортском, рекреативном, хуманитарном, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заштите природе и културних добара и контролом квалитета животне средине;

2) потврду Привредне коморе Србије да се роба која се увози не производи у земљи;

3) изјаву корисника повластице да роба служи непосредно за обављање делатности.

3. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила из САД по основу инвалидности чија је вредност већа од 10.000 евра у динарској противвредности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00420/2006-17 од 26.12.2006. год.)

Одредбама члана 255а став 2. Уредбе о изменама и допунама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 86/06–стушила на снагу 14.10.2006. године) прописано је да је корисник повластице из члана 192. тачка 11а Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03 ... 62/06) ослобођен од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила до 10.000 евра у динарској противвредности.

Износ увозних дажбина за робу за коју је настала обавеза плаћања тих дажбина утврђује се према стању робе и у складу с прописима који важе за робу која се увози на дан прихватања декларације (члан 19. став 1. тачка 1. Царинског закона).

Такође, према одредбама члана 195. Царинског закона Влада може да утврди врсту, количину и вредност робе из чл. 191. до 194. овог закона на коју се не плаћају увозне дажбине, као и рокове, услове и поступак за остваривање права на ослобођење од плаћања увозних дажбина.

Што се тиче навода из дописа да Влада није овлашћена да подзаконским актима ограничава законом утврђена права корисника, Министарство истиче да су овлашћења Владе законског карактера, да се налазе у члану 195. Царинског закона и да се односе у целини на врсту, количину и вредност робе из чл. 191. до 194. овог закона на коју се не плаћају увозне дажбине, као и рокове, услове и поступак за остваривање права на ослобођење од плаћања увозних дажбина, а не на чл. 191. и 194. истог закона, како се наводи у допису.

Исто тако, чланом 1. Уредбе дато је овлашћење Влади да, између осталог, ближе уређује примену царинских повластица.

Када је реч о потврди коју је издало Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, она је доказ који се користи у сврхе примене чл. 192. тачка 11а) Царинског закона и члана 255а Уредбе.

Имајући у виду све наведено, као и чињеницу да је вредност предметног аутомобила већа од вредности прописане Уредбом, уколико је царинска декларација поднета после ступања на снагу наведене Уредбе, не постоји правни основ за ослобађање од плаћања увозних дажбина на предметни аутомобил.

4. Могућност да физичко лице добије сагласност на увоз путничког аутомобила марке Peugeot 205 XL из Републике Црне Горе у Републику Србију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00448/2006-17 од 26.12.2006. год.)

Роба страног порекла коју увозе физичка лица из Републике Црне Горе у Републику Србију, а која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе на царинско подручје Републике Србије подлеже плаћању увозних дажбина.

Увоз моторних возила регулисан је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

5. Плаћање увозних дажбина на поштанске пошиљке из иностранства које шаљу правна лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-441/2006-17 од 19.12.2006. год.)

На основу члана 272. став 1. тачка 2. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ...47/06) ослобођени су од плаћања увозних дажбина домаћи и страни држављани на предмете које приме од физичких лица из иностранства у пошиљкама, до укупне вредности од 20 евра у динарској противвредности.

Међутим, чланом 272. став 4. наведене Уредбе прописано је да пошиљка коју домаћи и страни држављани примају од правних лица из иностранства није обухваћена овом повластицом.

Имајући у виду наведено, на предмете које домаћи и страни држављани приме од правних лица из иностранства у пошиљкама плаћају се увозне дажбине.

На основу Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. гласник СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/2005) физичко лице као прималац донације не може бити ослобођено од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације. Примаоци донације, сагласно члану 1. наведеног Закона, могу бити државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) тј. они могу примати донације и хуманитарну помоћ.

На основу наведеног, уколико је предмет донације спортска опрема, иста може бити ослобођена од плаћања царине, других увозних дажбина и такси ако је прималац донације предузеће које се бави непосредно спортском делатношћу.

6. Могућност добијања сагласности за увоз једног специјализованог возила за сакупљање смећа и материјала за рециклажу марке Mercedes-Benz (D), по основу улога страног улагача

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00427/2006-17 од 15.12.2006. год.)

Чланом 194. став 1. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05, 62/06) предвиђено је да се увозне дажбине не плаћају на опрему по основу улога страног лица, у складу с одредбама закона којим се уређује страно улагање.

Чланом 16. став 1. Закона о страним улагањима („Сл. гласник РС“, бр. 3/02, 5/03) предвиђено је да је увоз опреме по основу улога страног улагача, осим путничких моторних возила и аутомата за забаву и игре на срећу, ослобођен од плаћања царина и увозних дажбина.

Чланом 268. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 86/06) прописано је да ради коришћења повластице из члана 194. тачка 1. Царинског закона корисник повластице подноси царинском органу спецификацију опреме по тарифним бројевима и тарифним ознакама Царинске тарифе, са назначеним појединачним вредностима, коју оверава Министарство за економске односе са иностранством, по добијеном обавештењу од стране регистарског суда о извршеној регистрацији страних улагања.

Напомињемо да је увоз моторних возила регулисан Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

7. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз путничких (личних) и службених (санитетских) возила за потребе дома здравља

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-9384/2006-17 од 8.12.2006. год.)

Ослобођени су од плаћања увозних дажбина предузећа у области здравства – на специфичну опрему, уређаје и инструменте за здравство и њихове резервне делове и на потрошни материјал за коришћење те опреме, као и за лекове који се користе у болничком лечењу који се не производе у земљи и ако се увозе ради опремања и потреба тих предузећа у складу с програмима развоја здравства (члан 193. став 1. тачка 7. Царинског закона, „Сл. гласник РС“, бр. 73/03 ... 62/06).

У односу на увоз путничких аутомобила за личну употребу, сходно важећим царинским прописима, не постоји правни основ за ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз истих.

8. Плаћање увозних дажбина на поштанске пошिल्ке из иностранства које шаљу физичка лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00232/2006-17 од 8.12.2006. год.)

На основу члана 272. став 1. тачка 2. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 47/06) ослобођени су од плаћања увозних дажбина домаћи и страни држављани на предмете које приме од физичких лица из иностранства у пошлицама, до укупне вредности од 20 евра у динарској противвредности, а сагласно ставу 3. истог члана пошилка чија је укупна вредност већа од прописане вредности није обухваћена овом повластицом.

Вредност предмета примљених из иностранства у пошиљкама повећава се за износ стварно плаћених трошкова превоза, односно поштарине (члан 272. став 2).

Имајући у виду наведено, на предмете које домаћи и страни држављани приме од физичких лица из иностранства у пошиљкама чија је вредност већа од 20 евра у динарској противвредности плаћају се увозне дажбине.

Напомињемо да се на утврђену царинску основицу, у конкретном случају, царинске дажбине обрачунавају и наплаћују по стопи од 10%, сагласно члану 34. став 3. Царинског закона. Такође се наплаћује и ПДВ, сходно Закону о порезу на додату вредност, као и административна такса на основу Закона о републичким административним таксама.

9. Могућност ослобођења од плаћања царине и ПДВ на увоз моторног возила које основна школа добија као донацију од Putevi Cyprus Ltd. 41 – Cyprus

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00400/2006-17 од 8.12.2006. год.)

1. Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбама члана 2. Закона прописано је да донација и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Прималац донације и помоћи ослобођен је од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона (члан 5. Закона).

Имајући у виду наводе из дописа да се у конкретном случају ради о комби возилу које по Закону о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05) и Коментару Царинске тарифе уз тарифни број 87.03 (књига III, стр. 1546-1547) не спада у путничке аутомобиле него у друга моторна возила конструисана првенствено за превоз путника, па сходно томе може бити предмет донације.

Право на ослобођење од плаћања увозних дажбина може се остварити уколико надлежној царинарници, сходно члану 6. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, уз захтев за ослобођење од плаћања увозних дажбина, школа поднесе следећу документацију:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у просветне сврхе, и сл;

3) извод из регистра или други доказ да се бави просветном делатношћу.

На основу поднетог захтева царинарница доноси решење.

2. Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 3, прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05) државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и

заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз моторног возила, под условом да се не ради о путничком аутомобилу, које основна школа добија као донацију од Putevi Cyprus Ltd. 41 – Cyprus, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз врши за рачун ове школе, што значи да је школа у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет тј. увоз добара, издајом у складу с царинским прописима, наведена као власник добра које се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с овим законом спроводи надлежни царински орган.

10. Могућност да Добровољно ватрогасно друштво Ужице добије сагласност за набавку путничког аутобуса марке Mercedes-Benz примљеног по основу донације од фирме из Осла без плаћања увозних дажбина

(Мишљење Министарства финансија, бр. 404-02-00191/2006-17 од 8.12.2006. год.)

Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Чланом 2. наведеног закона прописано је да донација и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Чланом 5. став 1. истог закона прописано је да је прималац донације и помоћи ослобођен плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона.

Законом о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05) аутобуси се сврставају у тарифни број 8702 Царинске тарифе као: „Моторна возила за превоз десет или више особа, укључујући возача“.

Ради коришћења повластице из члана 5. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прималац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у хуманитарне, научне, просветне, културне, спортске, верске и уметничке сврхе, унапређење услова живота становништва и здравствене заштите, заштити животне средине и сл;

3) извод из регистра или други доказ да се бави делатношћу из тачке 2. овог става.

На основу поднетог захтева царинарница доноси решење.

Напомињемо да је чланом 7. став 1. истог закона одређено да прималац донације и помоћи не може, без претходног плаћања царине, робу ослобођену од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона, продати или употребити у друге сврхе осим у сврхе за које је донација, односно помоћ дата, у року од три године од дана увоза.

11. Могућност повраћаја увозних дажбина на увоз аутомобила за инвалидно лице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-02001/2006-17 од 7.12.2006. год.)

Чланом 192. став 1. тачка 11а Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије или сродних мишићних и неуромишићних обољења, од парализације и квадриплегије, церебралне и дечије парализе и од мултиплекс склерозе, родитељи вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину – на путничке аутомобиле које унесу или приме из иностранства за личну употребу.

Уколико инвалидно лице испуњава законом прописане услове, право на ослобађање од плаћања увозних дажбина може остварити у надлежној царинарници сагласно члану 255а Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03... 47/06) ако надлежној царинарници поднесе потврду Министарства рада, запошљавања и социјалне политике о степену телесног оштећења.

На основу наведеног, инвалидно лице које испуњава законом прописане услове може бити ослобођено од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила уз подношење прописане документације надлежном царинском органу.

У односу на конкретан случај, из приложене документације види се да је поднета царинска декларација (ЈЦИ) за пуштање робе у слободан промет (редовно царињење) што значи да надлежном царинском органу није поднет захтев за ослобођење од

плаћања увозних дажбина на основу члана 192. став 1. тачка 11а Царинског закона.

Такође, из увида у приложену документацију види се да није прибављена потврда Министарства рада, запошљавања и социјалне политике о степену телесног оштећења коју, према важећим царинским прописима, корисник повластице подноси царинском органу да би остварио право на царинску повластицу прописану чланом 192. став 1. тачка 11а Царинског закона, с обзиром да се, сагласно члану 19. Царинског закона, износ увозних дажбина за робу за коју је настала обавеза плаћања тих дажбина утврђује према стању робе и у складу с прописима који важе на дан прихватања декларације.

На основу изнетог, мишљење Министарства финансија је да се у конкретном случају не може остварити право на повраћај наплаћеног царинског дуга сагласно одредбама чл. 234. до 238. Царинског закона којима су утврђена правила за повраћај царинског дуга.

12. Могућност пререгистрације возила допремљеног из Републике Црне Горе, марке IMV-R-4 GTL, купљеног 26.2.1990. године у Сплиту

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00417/2006-17 од 5.12.2006. год.)

Роба домаћег порекла коју увозе држављани Републике Србије, а која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе на царинско подручје Републике Србије, не подлеже плаћању увозних дажбина уколико је произведена на територији бивше СФРЈ или увезена и оцарињена до 27.4.1992. године.

Напомињемо да је увоз моторних возила регулисан Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05)

чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

13. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила марке BMW, тип BMW 7/1, које је наслеђено у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00409/2006-17 од 5.12.2006. год.)

Чланом 192. став 1. тачка б. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03...62/06) прописано је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина домаћи држављани и стално настањени страни држављани на предмете наслеђене у иностранству.

Чланом 251. став 1. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03... 47/06) прописано је да корисник повластице из члана 192. тачка б. Царинског закона, уз писани захтев за ослобађање од плаћања увозних дажбина, подноси царинском органу одлуку надлежног домаћег или страног суда, односно надлежног страног органа или потврду дипломатско-конзуларног представништва у иностранству.

Ако је предмет наслеђивања моторно возило, документа о власништву морају да гласе на име оставиоца, односно на правно лице чији оснивач, односно власник или сувласник је био оставилац (став 4. истог члана Уредбе).

Имајући у виду наведено, конкретно моторно возило може бити ослобођено од плаћања увозних дажбина уз подношење наведене документације царинском органу.

Напомињемо да је увоз моторних возила регулисан Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05)

чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

14. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке Renault, тип Laguna, из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради прекоманде у Србију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00412/2006-17 од 1.12.2006. год.)

Роба страног порекла коју увозе војна лица која су из Републике Црне Горе прекомандована у Републику Србију, а која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе на царинско подручје Републике Србије, подлеже плаћању увозних дажбина, осим ако се ради о возилима за која постоји царинска документација да су оцарињена пре 27.4.1992. године.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је предметно возило произведено 1996. године, мишљење Министарства финансија је да предметно моторно возило не може да буде ослобођено од плаћања увозних дажбина.

15. Сврставање робе у Царинску тарифу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00642/2006-17 од 27.11.2006. год.)

Сврставање робе у Царинску тарифу представља одређивање тарифног става за ту робу, у складу са Законом о Царинској тарифи и прописима донетим на основу тог закона. Сврставање робе врши се применом Основних правила за

примењивање Царинске тарифе која су одштампана уз Закон о Царинској тарифи и чине његов саставни део.

Такође, приликом сврставања робе користи се и Коментар Царинске тарифе који даје ближа појашњења одређених тарифних бројева и подбројева. Напомињемо да је Коментар Царинске тарифе званичан текст Коментара номенклатуре ХС који је издала Светска царинска организација и према члану 7. став 1. тачка е) Међународне конвенције о Хармонизованом систему назива и шифарских ознака роба („Сл. лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 6/87, 14/91 и 1/97) представља упутство за примену хармонизованог система.

Царинска тарифа је усклађена са Комбинованом номенклатуром ЕУ за 2005. годину (Official Journal of the European Union, L286 од 30.10.2004. године). Одредбе Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) и Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању Царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03... 86/06) које се односе на обавезујућа обавештења о сврставању робе у Царинској тарифи у складу су са Царинским законом ЕУ (Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 establishing the Community Customs Code, OJ L 302, 19.10.1992) и Уредбом о примени Царинског закона ЕУ (Council Regulation (EEC) No 2454/93 laying down provisions for the implementation of Council Regulation (EEC) No 2913/92 establishing the Community Customs Code).

Ставови о сврставању (ВТИ – Binding Tariff Information) које друге царинске администрације објављују на сајту ЕУ (http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/databases/ebti/index_en.htm) могу се узети у обзир само када су дати комплетни подаци о роби који се слажу са подацима датим у захтеву о издавању обавезујућег обавештења о сврставању робе у Царинској тарифи.

Напомињемо да је сврставање робе по Царинској тарифи у искључивој надлежности Управе царина – Одељења за царинску тарифу.

Предлог Закона о изменама и допунама Закона о Царинској тарифи усвојен је на 154. седници Владе од 22.9.2006. године и налази се у скупштинској процедури. Једно од предложених законских решења је и дефинисање статуса Одлука о сврставању које доноси Комитет за Хармонизовани систем Светске царинске организације и Одлука о сврставању објављених у „Сл. листу ЕУ“ („Official Journal of the European Union“), као и обавеза њиховог објављивања у „Сл. гласнику РС“, што произилази из потребе да се ови документи који су потврда исправних сврставања и званично укључе у наше законодавство. Оваквим решењем убудуће ће бити обезбеђена јединствена и транспарентна примена обавезујућих мишљења о сврставању робе по царинској тарифи.

16. Царински третман стране неоцарињене робе у власништву домаћег лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00338/2006-17 од 25.10.2006. год.)

Царинско складиште је место где се роба може сместити у складу с прописаним условима које одобри царински орган и које је под царинским надзором.

Поступка царинског складиштења може се одобрити за смештај у царинско складиште, између осталог, и стране робе која, у том случају, не подлеже плаћању увозних дажбина и мерама комерцијалне политике (чл. 126. Царинског закона).

Такође, одредбама члана 127. Закона, између осталог, утврђено је да је корисник складишта лице које је према декларацији обавезно да стави робу у поступак царинског складиштења или лице на које су права и обавезе тог лица пренете.

Страна неоцарињена роба у власништву домаћег лица (под царинским надзором односно смештена у поступак царинског складиштења), која се продаје лицима са седиштем односно пребивалиштем у иностранству, може се ставити у поступак транзита односно може се упутити транзитном документом у иностранство без плаћања увозних дажбина јер се продаје страним лицима ван царинског подручја Републике Србије.

Напомињемо, такође, да посао реекспорта није прописан Законом о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 101/05), али да, у складу с чланом 71. овог закона, домаће лице плаћену робу не мора да увезе ако се:

- 1) роба која се налази у иностранству и испоручује у иностранство на основу уговора (продаја, закуп, лизинг и др.);
- 2) роба уноси у земљу у другом поступку, у складу с царинским прописима (активно и пасивно оплемењивање, царинско складиштење и др.).

Ф И С К А Л Н Е К А С Е

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када се привредни субјект чија је претежна делатност 60250 (Превоз робе у друмском саобраћају) бави пружањем услуге перонизације (уступања перона другим аутопревозницима) на својој аутобуској станици, као и у случају пружања услуга техничког прегледа возила правним и физичким лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00347/2006-04 од 14.12.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним

објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да је делатност 60250 (Превоз робе у друмском саобраћају) наведеном Уредбом изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, промет који привредни субјект оствари у оквиру поменуте делатности није дужан да евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да у случају када се привредни субјект поред основне делатности бави и делатношћу која није ослобођена евидентирања промета преко фискалне касе, као што је услуга перонизације (уступање перона другим аутопревозницима) на својој аутобуској станици, као и услуга техничког прегледа, дужан је да тако остварени промет евидентира преко фискалне касе, сагласно члану 3. став 5. Закона.

Такође напомињемо да уколико се поменуте услуге (перонизација и технички преглед) пружају другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), привредни субјект који врши поменуте услуге није дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект обавља промет добара (софтверски програми) на мало путем интернета, при чему се преу-

зимање добара врши интернетом, путем електронске поште, а наплата добара директном уплатом на рачун испоручиоца или кредитном картицом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00275/2006-04 од 13.12.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да је делатност 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу) изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари прометом добара (софтверски програми) на мало путем интернета (електронском поштом) није дужан да евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да, у конкретном случају, привредни субјект који врши продају добара путем интернета, при чему се преузимање добара врши интернетом, путем електронске поште, а наплата добара директном уплатом на рачун испоручиоца или кредитном картицом, пре отпочињања делатности, поред одлуке о почетку обављања поменуте делатности, мора у свом оснивачком акту имати уписану шифру делатности 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу).

3. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект обавља промет добара (канцеларијски и школски прибор) на мало путем интернета, при чему се преузимање добара врши поузећем, а наплата при преузимању добара директном уплатом на рачун испоручиоца или картицом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00329/2006-04 од 13.12.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене

услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да је делатност 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу) изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари прометом добара (канцеларијски и школски прибор) на мало путем интернета, при чему се преузимање врши поужећем, није дужан да евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да, у конкретном случају, привредни субјект који врши продају добара путем интернета, при чему се преузимање добара врши поужећем, а наплата при преузимању добара директном уплатом на рачун испоручиоца или кредитном картицом, пре отпочињања делатности, поред одлуке о почетку обављања поменуте делатности, мора у свом оснивачком акту имати уписану шифру делатности 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу).

4. Остваривање права на субвенцију за набавку терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе у случају када је захтев за субвенцију поднет у 2006. години

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00354/2006-04 од 13.12.2006. год.)

Одредбом члана 2. Уредбе о условима, начину и поступку давања субвенције за набавку терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 56/05, у даљем тексту: Уредба) прописано је да се субвенција може давати за набавку једног терминала лицу које је набавило, платило и инсталирало, односно ставило у функцију тај терминал, и то:

1) правим лицима и предузетницима – обвезницима пореза на додату вредност који су у поднетој евиденционој пријави Пореској управи исказали да су у претходних 12 месеци остварили укупан промет до 20.000.000 динара или који су, при отпочињању делатности, проценили да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет до 20.000.000 динара;

2) правним лицима и предузетницима који нису обвезници пореза на додату вредност.

Субвенција износи 150 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан доношења решења о умањењу пореске обавезе из члана 5. став 1. ове уредбе.

Такође, одредбама чл. 4. и 5. ове уредбе прописује се начин и поступак остваривања права на субвенцију. Захтев за добијање субвенције подноси се у року од 15 дана од дана прикључења набављеног терминала. Уз захтев се подноси рачун о набавци терминала и доказ да је извршено плаћање тог рачуна. Захтев се подноси на Обрасцу ЗСТ – Захтев за давање субвенције за набавку терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе. Пореска управа је дужна да, најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, на основу уредно поднетог захтева донесе решење о умањењу пореске обавезе подносиоцима захтева.

Према томе, порески обвезници који су терминал за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе набавили 2005. године, при чему је захтев за субвенцију за набавку терминала поднет Пореској управи у 2006. години, односно у року од 15 дана од дана прикључења на интерфејс фискалне касе, имају право, према Уредби, на субвенцију у 2006. години, уколико поседују доказ да су терминал набавили у 2005. години.

Порески обвезници који су према Закону о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) дужни да прикључе терминал за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе на интерфејс фискалне касе, као и новоосновани привредни субјекти – порески обвезници који набављају терминал за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе у 2006. години, не могу остварити право на субвенцију за набавку терминала, с обзиром да је Уредба донета на основу Закона о буџету Републике Србије за 2005. годину који је престао да важи.

5. Фискализација фискалне касе у случају када се она фискализује само за дан отварања малопродајног објекта, поред једног наплатног места које већ има фискалну касу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00285/2006-04 од 13.12.2006. год.)

Сагласно члану 13. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), дневни извештај је фискални документ који је обвезник дужан да формира и штампа једном дневно, на крају рада.

Чланом 18. став 6. Закона прописано је да обвезник не може у објекту или другом месту на коме се врши промет добара на мало, односно пружају услуге физичким лицима држати другу регистар касу осим фискалне.

Одредбом члана 38. Закона прописано је да обвезник може да отпочне обављање делатности промета добара на мало, однос-

но пружања услуга физичким лицима после фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, односно на месту на коме се обавља промет односно пружају услуге.

Према томе, привредни субјект који има потребу за формирањем више наплатних места у једном малопродатном објекту, односно има потребу за резервном фискалном касом, сагласно наведеним одредбама Закона, дужан је да фискализује све касе на којима врши евидентирање оствареног промета, као и резервну фискалну касу.

При томе, напомињемо да у случају када привредни субјект у свом малопродатном објекту има више фискализованих каса, а евидентира промет само преко једне фискалне касе дужан је да формира и одштампа дневни извештај за све фискалне касе које се налазе у малопродатном објекту, без обзира што је стање дневног извештаја нула.

Такође напомињемо да уколико обвезник који има више наплатних места у свом објекту укине једно или више наплатних места, односно оцени да му је једна од фискалних каса није потребна, може поднети захтев да дефискализује фискалне касе (конкретно, фискална каса која се користила на дан отварања малопродатног објекта).

6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара у оквиру регистроване делатности (производња текстила)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00338/2006-04 од 1.12.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника

самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Сагласно члану 13. став 1. Закона, дневни извештај је фискални документ који је обвезник дужан да формира и штампа једном дневно, на крају рада. У дневном извештају се евидентирају тотали промета добара и услуга из свих фискалних исечака забележених у оперативној меморији, сачињених од тренутка формирања претходног дневног извештаја.

Према томе, с обзиром да делатност производње текстила није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који оствари привредни субјект у случају када врши промет текстила у оквиру регистроване делатности (производња текстила) физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга.

При томе, напомињемо да када се поменута добра продају другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), привредни субјект нема обавезу евидентирања тако оствареног промета преко фискалне касе.

7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара као што су свеће, иконе, бројанице, крстови, крстићи, верске књиге и друга слична добра везана за основну делатност у оквиру регистроване делатности 91310 (Делатност

верских организација), при чему се поменута добра продају физичким лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00343/2006-04 од 30.11.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да је регистрована делатност 91310 (Делатност верских организација) изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари у оквиру регистроване делатности 91310 није дужан да евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да у случају када привредни субјект регистрован за обављање делатности 91310 (Делатност верских организација) у оквиру основне делатности врши промет добара као што су свеће, иконе, бројанице, крстови, крстићи, верске књиге и друга слична добра везана за основну делатност, при чему се

поменута добра продају физичким лицима, не постоји обавеза евидентирања овог промета преко фискалне касе, с обзиром да је основна делатност изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе поменутом Уредбом.

8. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје карата за културне и спортске манифестације физичким лицима, у име организатора културних и спортских манифестација

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00287/2006-04 од 29.11.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да продаја карата за културне и спортске манифестације у име организатора културних и спорт-

ских манифестација који су наведеном Уредбом изузети од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе (92320 Рад уметничких установа – агенције за продају карата и 926 Спортске активности – делатност спортских арена и стадиона), промет који привредни субјект оствари продајом карата за културне и спортске манифестације у име организатора културних и спортских манифестација није дужан да евидентира преко фискалне касе.

9. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када се привредни субјект бави пружањем услуге одржавања и ремонта возила, пољопривредне механизације, техничког прегледа возила, као и вертикалним узгојем јагода и њиховом продајом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00309/2005-04 од 20.11.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да услуге одржавања и ремонта возила, пољопривредне механизације, техничког прегледа возила, као и продаја узгојених јагода, нису изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који оствари привредни субјект у случају пружања поменутих услуга, као и продајом узгојених јагода физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга.

При томе, напомињемо да уколико се промет добара (јагода), као и поменуте услуге пружају другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), привредни субјект који врши поменути промет добара и услуга није дужан да тако остварени промет евидентира преко фискалне касе.

10. Евидентирање свих појединачно остварених промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект у седишту фирме обавља делатност 36220 (Производња накита и сличних предмета), а у издвојеном простору ван седишта фирме обавља делатност 52730 (Оправка накита), 52330 (Трговина на мало козметичким и тоалетним папирима) и 52480 (Трговина на мало накитом, сатовима и часовницима)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00302/2006-04 од 20.11.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Сагласно члану 38. Закона, обвезник може да отпочне обављање делатности промета добара на мало, односно пружања услуга физичким лицима после фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, односно на месту где се врши промет.

Према томе, с обзиром да делатности 52730 (Оправка накита), 52330 (Трговина на мало козметичким и тоалетним папирима) и 52480 (Трговина на мало накитом, сатовима и часовницима) нису изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе у складу са законом, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари пружањем услуга у оквиру наведених делатности дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга. У конкретном случају, то значи да привредни субјект који обавља поменуте делатности ван седишта назначеног у регистрацији може отпочети обављање делатности промета добара на мало, односно пружања услуга физичким лицима после фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, односно на месту где се врши промет, сагласно члану 38. Закона.

При томе, напомињемо да, у конкретном случају, када привредни субјект обавља делатност 36220 (Производња накита и сличних предмета) у седишту фирме, а у издвојеном простору ван седишта врши промет произведених добара, при чему интерним отпремницама задужује регистроване малопродајне објекте произведеним добрима, није дужан да тај промет евидентира преко фискалне касе.

Такође, напомињемо да уколико привредни субјект врши промет добара из седишта фирме (где се одвија производња) директно са физичким лицима, тако остварени промет дужан је да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да се промет добара са физичким лицима третира као крајња потрошња.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Тражење сагласности Министарства финансија да ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ поступак јавне набавке „машинских радова“ спроведе сходно одредбама члана 79. став 2. Закона о јавним набавкама, односно да се уговор о јавној набавци додели понуђачу који је једини доставио исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-693/2006-08 од 5.12.2006. год.)

Министарство финансија није надлежно за давање такве сагласности.

Према члану 79. став 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04, 101/05), наручилац може донети одлуку о додели уговора о јавној набавци ако је прибавио само једну исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду и ако вредност јавне набавке добара или услуга не прелази износ од 3.000.000,00 динара, односно ако вредност јавне набавке радова не прелази износ од 15.000.000,00 динара.

У случају јавне набавке коју наручилац ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ спроводи као јавну набавку „машински радови“ Министарство указује да ова врста радова није предвиђена Анексом II који је саставни део Закона, у коме су наведени грађевински радови за које се уступање извођења врши по процедурама Закона.

Међутим, из списка предмета – Предмер и предрачун радова види се да је наручилац јавне набавке под појам „машински радови“

уврстио радове који су наведени у Анексу II, група 503–Инсталације при градњи, подгрупа 503.3–Инсталације грејних и вентилационих уређаја (централно грејање, климатски уређаји, вентилација), као радови за које се уговори о уступању извођења тих радова додељују у складу са процедурама прописаним Законом о јавним набавкама.

Имајући у виду да је у конкретном случају предмет јавне набавке радова који су наведени у Анексу II Закона, мишљења смо да се уговор о јавној набавци може доделити понуђачу који је једини у поступку јавне набавке доставио исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду, под условом да вредност радова који су предмет јавне набавке, односно предмет уговора о јавној набавци није већа од 15.000.000,00 динара, сходно члану 79. став 2. Закона о јавним набавкама.

2. Да ли се набавке услуга безготовинског плаћања од пословних банака (постављање пост терминала за наплату путарине платним картицама) врше применом процедура Закона о јавним набавкама или је могуће директно уговарање без примене процедура Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00651/2006-08 од 30.11.2006. год.)

По мишљењу Министарства финансија, избор пословне банке за предметне услуге треба извршити у складу са процедурама Закона о јавним набавкама, јер су услуге безготовинског плаћања банкарске услуге које су Анексом IA, који је саставни део Закона, под категоријом б, одређене као услуге на које се Закон примењује.

Избор пословне банке наручилац може извршити у једном од поступака који су утврђени одредбама члана 20. Закона (отворени, рестриктивни или поступак са погађањем), зависно од

броја пословних банака које могу бити потенцијални понуђачи за пружање услуга безготовинског плаћања.

3. Да ли је привредни субјект из области енергетике у обавези да доделу уговора о јавним набавкама чији предмет је снабдевање и рад сталних мрежа намењених обезбеђивању јавних услуга у вези са дистрибуцијом електричне енергије врши у рестриктивном поступку или може да спроводи све врсте поступака предвиђене чланом 20. Закона о јавним набавкама, имајући у виду да су предмет јавне набавке добра која може да понуди велики број понуђача?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-639/2006-08 од 28.11.2006. год.)

Чланом 20. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) уређено је да се додела уговора о јавним набавкама врши у отвореном поступку, а може да се врши и у рестриктивном поступку и у поступку са погађањем, одакле произлази да је додела уговора о јавним набавкама у отвореном поступку правило, а у рестриктивном поступку и у поступку са погађањем изузетак од правила који се примењује у случајевима и под условима прописаним Законом.

Према члану 22. став 2. Закона, наручилац може применити рестриктиван поступак само у случају када су предмет набавке таква добра, услуге или грађевински радови који с обзиром на техничку, кадровску и финансијску оспособљеност могу бити испоручени, пружени, односно изведени само од стране малог броја понуђача.

Одредбом члана 73. став 9. Закона, уређено је да су наручиоци дужни да примењују квалификациони поступак за доделу уговора о јавним набавкама у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја.

Предмет јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја одређен је у члану 107. овог закона и односи се на набавке добара, услуга и радова за:

1) снабдевање или рад сталних мрежа намењених обезбеђивању јавних услуга у вези са производњом, транспортом или дистрибуцијом: воде за пиће, електричне енергије, гаса и топлоте, као и дотур воде за пиће, електричне енергије, гаса или топлоте до ових мрежа;

2) експлоатација одређеног географског подручја, ради истраживања или вађења нафте и гаса, истраживања или ископавања угља или других чврстих горива, као и изградње, коришћења и одржавања аеродрома, речних пристаништа или других терминала за превознике у ваздушном или речном саобраћају;

3) рад мрежа које обезбеђују јавне услуге у области железничког саобраћаја, аутоматизованих система, аутобуског саобраћаја или телеграфије; код саобраћајних услуга сматра се да мрежа постоји ако се услуга пружа у складу са условима пословања (нпр. одржавање путева, расположивост или учесталост услуге) прописаним од стране надлежног органа;

4) одржавање или рад јавних телекомуникационих мрежа или пружање телекомуникационих услуга, осим јавних набавки код којих наручиоци који обављају ову делатност додељују уговоре за куповину чији је искључиви циљ да им омогуће да пружају телекомуникационе услуге, под условом да и друге организације могу нудити своје услуге на истом подручју и под истим условима.

Из свега наведеног произлази да је наручилац јавних набавки, у конкретном случају „Електросрбија“ д.о.о. из Краљева, дужан да примењује рестриктивни поступак само у случају када врши јавне набавке добара, услуга или радова ради обављања делатности из члана 107. тачка 1. Закона (снабдевање или рад сталних мрежа намењених обезбеђивању јавних услуга у вези са производњом, транспортом или дистрибуцијом електричне енергије, као и снабдевање електричном енергијом ових мрежа).

У случају других јавних набавки, које за предмет имају набавку добара, услуга или радова које може понудити велики број понуђача, наручилац јавних набавки „Електросрбија“ д.о.о. из Краљева дужан је спроводити отворени поступак јавне набавке.

4. Да ли се, у смислу Закона о јавним набавкама, може прихватити као исправна понуда ако је дата супротно упутству како да понуђачи саставе понуду које је наручилац дао у конкурсној документацији (понуда није дата на обрасцима који су саставни део конкурсне документације, већ на својим прилозима који имају међусобно различите податке или недовољно појашњене податке, референце понуђач није приложио)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-640/2006-08 од 24.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. тачка 19) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да је исправна понуда понуда која је благовремено предата, за коју је после отварања понуда, а на основу прегледа и оцене, утврђено да испуњава све захтеве из конкурсне документације, а према одредби члана 79. став 3. овог закона наручилац је дужан да у поступку доделе уговора о јавној набавци, пошто прегледа и оцени понуде, одбије све неисправне понуде, а може одбити неодговарајуће и неприхватљиве понуде.

Из наведених одредаба произлази да се исправном понудом, у смислу Закона о јавним набавкама, сматра понуда која је предата наручиоцу до датума и сата одређеног у конкурсној документацији и позиву за подношење понуда и која у свему одговара захтевима наручиоца који су наведени у конкурсној документацији, тј. упутству понуђачима како да сачине понуду.

Наручилац јавне набавке дужан је да одбије све понуде које су дате супротно захтевима из конкурсне документације, односно супротно наводима у упутству како да понуђач сачини понуду.

С обзиром на наведено, Министарство финансија је мишљења да се понуде дате на обрасцима понуђача са подацима међусобно различитим и без референци које су конкурсном документацијом тражене не могу сматрати исправним понудама, у смислу члана 3. тачке 19) Закона о јавним набавкама, одакле произлази да је наручилац дужан такве понуде одбити у складу са чланом 79. став 3. овог Закона.

5. Да ли је организовање добровољних пензијских планова и уплате пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд предмет јавне набавке?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-630/2006-08 од 23.11.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) јавном набавком сматра се прибављање добара и услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима, на начин и под условима прописаним овим законом, а уговор о јавној набавци је уговор закључен у поступку предвиђеном овим законом у писменој форми између наручиоца и испоручиоца добара, пружаоца услуга или извођача радова, који за предмет имају набавку добара, пружање услуга или извођење радова (члан 3. тач. 2) и 3) Закона).

Такође, услуге које су наручиоци јавних набавки дужни да набављају у складу са процедурама Закона о јавним набавкама наведене су под категоријама у Анексима IА и IБ који чине саставни део Закона. Увидом у наведене анексе може се констатовати да ни под једном категоријом услуга нису наведене услуге организовање добровољних пензијских планова и уплате пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд.

С обзиром на наведено, мишљења смо да организовање добровољних пензијских планова и уплате пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд не могу бити предмет јавне набавке у смислу Закона о јавним набавкама.

Буџетски корисници опредељиваће се за уплате пензијског доприноса у одређени добровољни пензијски фонд на основу података о добровољном пензијском фонду садржаних у проспекту фонда, без примене процедура Закона о јавним набавкама.

6. Да ли се Центар за стратешка економска истраживања сматра наручиоцем јавних набавки у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-634/2006-08 од 21.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. тачка 1. подтачка (б) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да је наручилац правно лице основано од стране директног или индиректног корисника буџетских средстава у циљу остваривања општег (јавног) интереса, при чему више од половине чланова органа управљања чине представници корисника буџетских средстава или у коме више од половине гласова у органу управљања имају представници корисника буџетских средстава.

Из навода у допису види се да је оснивач Центра за стратешка економска истраживања (91% капитала) Извршно веће Аутономне покрајине Војводина, као корисник буџетских средстава Аутономне покрајине Војводина, да је Центар основан ради обављања делатности истраживања и експерименталног развоја у друштвеним и хуманитарним наукама, истраживања јавног мњења, консалтинг и менаџмент послова, образовања одраслих, као и пружања помоћи органима управе Аутономне покрајине

Војводина и другим правним лицима на територији Аутономне покрајине Војводина у циљу ширења институционалне инфраструктуре за примену Регионалног плана развоја Аутономне покрајине Војводина, што се може сматрати делатностима од јавног интереса јер се тим делатностима задовољавају одређене потребе појединог дела друштва као целине, те да Управни одбор Центра броји пет чланова, од којих су три из Извршног већа Аутономне покрајине, одакле произлази да Центар за стратешка економска истраживања д.о.о. има статус наручиоца јавних набавки у смислу члана 3. тачка 1) подтачка (б) Закона о јавним набавкама.

7. Да ли се јавне набавке добара и радова за санацију штета изазваних експлозијом војног магацина могу изузети од примене Закона о јавним набавкама сходно члану 2. тачка 3) овог закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-648/2005-08 од 20.11.2006. год.)

Према члану 2. тачка 3) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) одредбе овог закона не односе се на набавке ради обезбеђења основних животних услова у случају елементарних непогода, других несрећа или хаварија, у складу с прописима којима се уређује заштита од таквих непогода, несрећа, односно хаварија.

По мишљењу Министарства финансија, наведеном одредбом изузете су од примене Закона набавке које су неопходне за отклањање тренутне опасности по живот и здравље људи која је проузрокована елементарном непогодом, другом несрећом или хаваријом, као и набавке ради пружања прве помоћи око збрињавања угрожених људи (набавке средстава за деконтаминацију, набавке противпожарних апарата, набавке шатора, одеће, обуће, лекова, хране и сл.).

Набавке које се врше ради санирања последица изазваних елементарним непогодама, другим несрећама или хаваријама не могу се изузети од примене Закона.

Уколико су последице елементарне непогоде, друге несреће или хаварије такве да би их требало отклонити хитно, наручилац може спроводити поступак јавне набавке у складу са чланом 23. став 1. тачка 2) Закона.

Одредбама члана 23. став 1. тачка 2) Закона уређено је да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности, односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја наручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктивни поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе хитно, јер би у супротном за њега или шире могла наступити штета.

Спровођење наведеног поступка подразумева да наручилац може извршити јавну набавку без објављивања јавног позива, може у конкурсној документацији одредити рок за достављање понуда краћи од тридесет дана, али је дужан позвати довољан број потенцијалних понуђача да поднесу понуде чиме обезбеђује неопходну конкуренцију у поступку јавне набавке.

Из дописа се види да би се јавне набавке добара и радова вршиле ради отклањања последица на објектима грађана које су настале експлозијом војног магацина у насељу „7. јул“ у Параћину

што се, по мишљењу овог министарства, може сматрати разлогом за спровођење поступка са погађањем без претходног објављивања, хитно, у складу са чланом 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

8. Да ли се на прибављање услуга оглашавања у средствима јавног информисања примењују одредбе Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-622/2005-08 од 17.11.2006. год.)

Чланом 97. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да су предмет уговора о јавној набавци услуга услуге наведене у анексима IА и IБ који су саставни део овог закона. Увидом у наведене анексе може се констатовати да исти, ни под једном категоријом услуга, не садрже услуге оглашавања, из чега произлази да услуге оглашавања у средствима јавног информисања нису предмет уговора о јавној набавци услуга, тј да се исте не прибављају по процедурама утврђеним Законом о јавним набавкама.

С обзиром на наведено, мишљења смо да се на набавке услуга оглашавања у средствима јавног информисања не примењују одредбе Закона о јавним набавкама.

9. Да ли израда Пројекта процене оправданости за проглашење туристичког простора „Гвоздена врата“, који обухвата Велико Градиште са околином, представља услугу истраживања и развоја, за коју се, сагласно члану 98. став 1. тачка 9) Закона о јавним набавкама, не спроводи поступак јавне набавке?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-620/2006-08 од 15.11.2006. год.)

Одредбом члана 98. тачка 9) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се

одредбе овог закона не односе на услуге истраживања и развоја (осим у случају када резултате истраживања наручилац користи искључиво за своје потребе) под условом да трошкове ових услуга сноси у потпуности наручилац.

Под услугама истраживања и развоја, у смислу наведене одредбе, сматра се предузимање радњи на основу којих се може доћи до нових сазнања у одређеним областима, а та сазнања нису од значаја само за наручиоца набавке, већ су од значаја за целу државу и шире, јер ће допринети развоју и напретку у области у којој је истраживање вршено. Те услуге треба да буду веома сложене природе тако да их могу пружати само лица која су истакнути стручњаци у тој области (експерти).

Под истраживањем и развојем не може се сматрати прикупљање и систематизовање већ познатих података или утврђивање нових података за које није потребно ангажовање експерата, без обзира што то прикупљање и систематизовање или утврђивање нових података може допринети развоју и напретку у одређеној области.

С тим у вези, Министарство финансија је мишљења да ако се за израду наведеног плана прибављају услуге које одговарају услугама истраживања и развоја, напред описаним, Закон о јавним набавкама се, сходно члану 98. тачка 9), не примењује.

У супротном, ако се врши набавка услуга које представљају прикупљање и систематизовање већ познатих података или утврђивање нових података за које није потребно ангажовање експерата, такве услуге се не могу сматрати услугама истраживања и развоја у смислу члана 98. тачка 9) Закона о јавним набавкама, у ком случају се набавке таквих услуга врше у складу са Законом о јавним набавкама.

Такође, треба имати у виду да се чланом 98. Закона уређују изузеци од правила да се набавке услуга врше у складу са процедурама утврђеним Законом, те одредбу тачке 9) овог члана треба рестриктивно примењивати.

Такође, Министарство финансија није овлашћено за давање сагласности на изузимање од примене Закона о јавним набавкама.

10. Да ли се на давање у закуп прекидне коморе на магистралном цевоводу „Бресница“ на период од 25-50 година уз накнаду за уградњу мини хидроцентрала за производњу електричне енергије коју би користила оба уговарача, сразмерно свом учешћу, примењује Закон о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-604/2006-08 од 14.11.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) јавном набавком сматра се прибављање добара и услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима, на начин и под условима прописаним овим законом, а уговор о јавној набавци је уговор закључен у поступку предвиђеном овим законом у писменој форми између наручиоца и испоручиоца добара, пружаоца услуга или извођача радова, који за предмет има набавку добара, пружање услуга или извођење радова (члан 3. тач. 2) и 3) Закона).

Издавање у закуп није прибављање добара, у смислу наведене одредбе, због чега се издавање у закуп и не сматра јавном набавком у смислу Закона о јавним набавкама.

Из навода у допису произлази да давање прекидне коморе на магистралном цевоводу „Бресница“ на период од 25-50 година, уз накнаду за уградњу мини хидроцентрала за производњу електричне енергије коју би користила оба уговарача, није издавање у закуп нити је јавна набавка због чега се у наведеном случају не примењују процедуре Закона о јавним набавкама.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ДЕЦЕМБРУ МЕСЕЦУ 2006. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ

Уредба о изменама и допунама	Сл. гласник РС, бр. 108
Уредбе о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденције о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета и алкохолних пића	од 1. децембра 2006.
Уредба о ближим условима и начину преноса потраживања и дуговања насталих по спољнотрговинским пословима резидента	Сл. гласник РС, бр. 112 од 15. децембра 2006.
Уредба о ближим условима и начину наплате, односно плаћања и другом нерезиденту по текућем или капиталном послу	Сл. гласник РС, бр. 112 од 15. децембра 2006.
Уредба о ближим условима и начину вршења контроле девизног пословања резидента и нерезидента	Сл. гласник РС, бр. 112 од 15. децембра 2006.
Уредба о привременом финансирању Републике Србије за период јануар – март 2007. године	Сл. гласник РС, бр. 115 од 26. децембра 2006.
Уредба о изменама и допунама	Сл. гласник РС, бр. 116
Уредбе о начину и поступку утврђивања износа најпопуларнијих цена цигарета, цигара, цигарилоса, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина	од 29. децембра 2006.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о условима за обављање делатности друштва за управљање инвестиционим фондовима	Сл. гласник РС, бр. 110 од 8. децембра 2006.
Правилник о инвестиционим фондовима	Сл. гласник РС, бр. 110 од 8. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање делатности брокерско-дилерског друштва	Сл. гласник РС, бр. 110 од 8. децембра 2006.
Правилник о измени и допуни Правилника о тарифи	Сл. гласник РС, бр. 110 од 8. децембра 2006.
Правилник о измени и допуни Правилника о садржају и начину достављања извештаја Централног регистра хартија од вредности	Сл. гласник РС, бр. 111 од 12. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о контроли обрачуна и исплате плата, додатака и накнада плата запослених, односно накнада лица ангажованих по уговору код индиректних корисника буџетских средстава за област основног и средњег образовања	Сл. гласник РС, бр. 112 од 15. децембра 2006.
Правилник о допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза	Сл. гласник РС, бр. 113 од 19. децембра 2006.
Правилник о тарифи Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности	Сл. гласник РС, бр. 114 од 22. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку	

Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике	Сл. гласник РС, бр. 114 од 22. децембра 2006.
Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике	Сл. гласник РС, бр. 114 од 22. децембра 2006.
Правилник о допуни Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	Сл. гласник РС, бр. 115 од 26. децембра 2006.
Правилник о допуни Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем	Сл. гласник РС, бр. 115 од 26. децембра 2006.
Правилник о начину и поступку обрачунавања пореза на зараде у случају умањења пореске основице	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава на рачун извршења буџета Републике Србије	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о обрасцу пријаве за утврђивање обавезе доприноса за обавезно социјално осигурање за самосталне уметнике	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање делатности кастоди банке	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање делатности организатора тржишта	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вршења надзора над пословањем учесника на финансијском тржишту	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.

Правилник о изменама и допунама Правилника о садржини и форми проспеката и других докумената који се подносе ради издавања	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о садржини и начину извештавања јавних друштава и обавештавању о поседовању акција с правом гласа	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о стицању звања и добијању дозволе за обављање послова брокера, инвестиционог саветника и портфолио менаџера	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о продаји хартија од вредности на које се односе привилеговане информације	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање делатности брокерско-дилерског друштва	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилника о изменама и допунама Правилника о објављивању обавештења о трговини дужничким хартијама од вредности ван организованог тржишта	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за берзе и брокерско-дилерска друштва	Сл. гласник РС, бр. 117 од 30. децембра 2006.
Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за берзе и брокерско-дилерска друштва	Сл. гласник РС, бр. 117 од 30. децембра 2006.

ОДЛУКЕ

Одлука о изменама Одлуке о каматним стопама које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике	Сл. гласник РС, бр. 110 од 8. децембра 2006.
Одлука о допуни Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе	Сл. гласник РС, бр. 112 од 15. децембра 2006.
Одлука о ближим условима и начину поступања банке по приговору клијента	Сл. гласник РС, бр. 114 од 22. децембра 2006.
Одлука о измени Одлуке о висини референтне каматне стопе Народне банке Србије по основу операција на новчаном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 115 од 26. децембра 2006.
Одлука о јединственој структури за идентификацију и класификацију рачуна и о плану рачуна за примену међународних правила и IBAN стандарда	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о ближим условима и начину пријема, контроле и обраде финансијских извештаја и давања података из тих извештаја	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о измени Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о врстама девиза и ефективног старог новца које се купују и продају на девизном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.

Одлука о изменама Одлуке о откупу ефективног страног новца земаља чланица Европске монетарне уније	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о изменама Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о условима и начину на који Народна банка Србије издаје и продаје краткорочне хартије од вредности	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину на који Народна банка Србије спроводи операције на отвореном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о утврђивању Програма монетарне политике Народне банке Србије у 2007. години	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о ближим условима и начину вођења Регистра података о бонитету правних лица и предузетника и давању података и мишљења о бонитету	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.
Одлука о измени Одлуке о адекватности капитала банке	Сл. гласник РС, бр. 116 од 29. децембра 2006.

УПУТСТВА

Упутство о измени Упутства о обавези и начину евидентирања, прикупљања, обраде и достављања података о књиговодственом стању рачуна банака и других финансијских организација	Сл. гласник РС, бр. 108 од 1. децембра 2006.
---	--

Упутство о изменама и допунама упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 29. децембра 2006.
Упутство о изменама Упутства о извештајима банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 29. децембра 2006.
Упутство за спровођење Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 29. децембра 2006.

ОСТАЛО

Статут Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 113 од 19. децембра 2006.
Правила пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 113 од 19. децембра 2006.
Усклађени динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 114 од 22. децембра 2006.
Оперативна правила за спровођење Одлуке о условима и начину на који Народна банка Србије спроводи операције на отвореном тржишту	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 29. децембра 2006.
Наредба о Списку директних и индиректних корисника буџетских средстава Републике, односно локалне власти и организација обавезног социјалног осигурања, који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 30. децембра 2006.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354–3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
